БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 58 (289)
23 МАРТ ЧОРШАНБА 1955 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ (1-нчи бет).
Совет Иттифоқида. (1-нчи бет).
БЕШИНЧИ БЕШЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ: **Ж. Маҳмудов.** — Кечаги шогирд (1-нчи бет).
Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Чигит экишга тайёргарлик ишларини тезда тамомлаб, экишни муваффақиятли ўтказиш учун курашингиз! Б. Халилов.— Баҳор лавҳалари. **Ш. Кузанбоев.** — Чиноз МТСи чигит экишга тайёр эмас (2-нчи бет).
СССР Олий Совети Президиумида (3-нчи бет).
СССР Ташқи Ишлар министрлигида (3-нчи бет).
Совет Иттифоқи Маршали Л. А. Говоров тобути ёнида (3-нчи бет).
ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **Т. Орипов.** — Қишлоқ коммунистларининг ўқувига э'тибор кучайтирилсин (3-нчи бет).
СССР Олий Совети делегациясининг Польшада бўлиши муносабати блан Варшавада митинг (4-нчи бет).
Чехословакия миллат мажлисининг сессияси (4-нчи бет).
Хитойда марксизм-ленинизм классиклари асарларининг нашр этилиши (4-нчи бет).
Тошкентда (4-нчи бет).

Чигит экишга зўр уюшқоқлик ва пухта тайёргарлик блан киришайлик

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарори социалистик колхоз қишлоғида янги, буюк кўтарилишни вужудга келтирди. Колхозчилар, МТС ва совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари мамлакатимизда яқин йиллар ичида ҳамма қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг мўл-кўл бўлишини та'минлаш учун деҳқончилик ва чорвачиликни янада юксалтириш соҳасида мўлжалланган улуғвор программани муваффақиятли бажаришга бутун куч ва ғайратларини сарф қилмоқдалар.

Областимизнинг илғор колхоз ва совхозлари, машина-трактор станциялари январь Пленумининг қарорига жавобан хўжаликни комплекс ривожлантиришнинг перспектив планини тузмоқдалар, жамоат чорвачилигини янада юксалтириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқмоқдалар, кўкламги дала ишларини намунали уюштириб, ҳамма нарсани чигит экишга тахт қилиб қўйдилар. Областьнинг жанубий районларидаги илғор колхозларнинг айрим звено ва бригадаларида чигит экиш бошланди. Эрта-индин областимизнинг кўпчилик колхозларида ёппасига чигит экишга киришилади. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, МТС, совхоз директорлари колхоз правлениеларининг шу кеча-кундуздаги энг муҳим вазифаси — чигит экишга тайёргарлик ишларини тезда туґаллашдан ва мўл ҳосилнинг тақдирини ҳал қиладиган бу муҳим тадбирни пухта тайёргарлик ва зўр уюшқоқлик блан бошлаб, энг қисқа муддатларда юқори сифатли қилиб ўтказишдан иборатдир.

Чигит экиш кампанияси жуда кўп куч, оперативчилик, катта ташкилотчилик ва зўр уюшқоқлик талаб қиладиган ҳамда сра кечиктириб бўлмайдиган ғоят мас'улиятли кампаниядир. Яна шуни ҳисобга олиш керакки, бу йил биз чигитни биринчи марта катта майдонларда квадрат шаклда уялаб, торқаторлаб экамиз. Бу масала фақат агротехника масаласигина эмас, балки сиёсий ва ташкилий жиҳатдан ҳам жуда катта аҳамиятга эга бўлган масаладир. Квадрат шаклда уялаб экиш усули ҳақиқатда агротехника соҳасидаги революциядир. Пахта етиштиришда янги, прогрессив усулнинг кенг қўлланилиши партия, совет ташкилотларининг барча ходимларидан, қишлоқ хўжалик мутахассисларидан, кўпсонли механизаторлар армиясидан, колхоз ва совхоз активларидан жанговарлик, далиллик блан ишга киришишни, рўй берган ҳарқандай қийинчиликларни бартараф қилиб, чидам блан, зўр ғайрат ва ташаббус блан ишлашни талаб қилади.

Аммо очиқ э'тироф қилиш керакки, экишни бошлаш вақти етиб келганига қарамасдан, областимизнинг деярли кўпчилик районларида чигит экишга тайёргарлик ишлари ҳалигача тугалланган эмас. Ҳатто, Бўка, Чиноз, Октябрь, Оҳангарон ва Паркент районларида ҳайдалмаган ерлар анчагина майдонни ташкил этади. Бу районлардаги партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, МТС директорлари ва колхоз правлениелари мавжуд техника ва от-улов кучларидан, январь ва февральнинг ер ҳайдаш учун энг қулай кунларидан тўла фойдаланмадилар. Натижада ер ҳайдаш ишлари судралиб, чигит экиш даврига тўғри келди. Бу эса чигит экишда ишлатиладиган кучларнинг бўлиниб кетишига, сур'атнинг пасайишига албатта та'сир қилади.

Областимизнинг илғор районларидан бири бўлган Мирзачўл районида ҳам чигит экишга тайёргарлик ишлари қониқарсиз бормоқда. Район раҳбарлари (район партия комитетининг секретари ўртоқ Укибоев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Камолитдинов) чигит экиш кампаниясининг мураккаблигига, ишчи кучларини тўғри тақсимлаб, ҳамма нарсани ҳисобга олиб пухта ўйланиб тузилган план асосида иш қўрилгандагина экишни муваффақиятли ўтказиш мумкинлигига етарли баҳо бермаётирлар. Шунинг учун ҳам районидаги биронта колхозда чигит экишни қандай қилиб ўтказиш юзасидан конкрет план тузилмаган.

Шуни унутмаслик керакки, чигит экиш кампаниясини ўтказиш плани колхозлаги ишлабчиқариш кучларидан тўғри фойдаланишни та'минлайди, экишда иштирок этадиган колхозчилар ва механизаторларнинг мас'улиятини оширади, ички резервлар ва имкониятларни чигит экишни қисқа муддатда юқори сифатли қилиб ўтказишга сафарбар этишда муҳим восита бўлиб хизмат қилади.

Техникани, колхозчилар ва тракторчиларни янги агротехника усулида ишлашга тайёрлаш масаласида ҳам жуда катта камчиликлар бор. Бу даставвал шундан иборатки, сеялкаларни квадрат-уялаб ва торқаторлаб чигит экишга тайёрлаш ҳали ҳам тамомланмаётир, айрим жойларда бу ишлар сифатсиз ўтказилмоқда. Чигит экишда бевосита қатнашадиган сеялкачи ва тракторчилар блан амалий машғулотлар ўтказиш, уларга янги, прогрессив усулни ўргатиш қониқарсиз ташкил этилган. Масалан, Бекобод районидаги 1-нчи МТСнинг директори ўртоқ Икромов сеялкачи ва универсалчилар блан амалий машғулот ва семинар ўтказишни ҳархил сабаблар блан пайсалга солиб келган.

Квадрат-уялаб ва торқаторлаб чигит экишнинг аҳамияти, бу усулнинг афзаллиги ҳақида қуруқ ва'зхонлик қилиш блан иш битмайди. Янги усулда чигит экишни муваффақиятли ўтказишнинг энг муҳим шартларидан бири — баландпарвоз гаплар, тантанали ва'далар ўрнига, амалий иш қилиш, камчиликларни хаспўшлашдан иборат ҳарқандай важлар, ўринсиз сабабларга қаттиқ зарба бериб, экишга тайёргарлик ишларини тезликда тамомлашдир. Область партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, барча пахтакорларимиз ва механизаторларимиз бу йил мамлакат олдида, бутун халқимиз олдида катта ва жиддий синовдан ўтадилар. Биз, ҳарқандай шароитда ҳам квадрат-уялаб ва торқаторлаб чигит экиш юзасидан берилган топшириқни сўзсиз бажаришимиз, экишни агротехника қоидаларига амал қилган ҳолда юқори сифатли ўтказишимиз керак. Квадрат аниқликни яхши кўради. Шунинг учун экиш вақтида қаторларнинг тўғри олинишини та'минлаш, тракторчи ва сеялкачиларнинг иши устидан қаттиқ контроль ўрнатиш лозим.

Чигит экишни муваффақиятли ўтказишнинг муҳим шартларидан яна биттаси — уруғлик чигитни, тракторлар учун ёнилғини етарли миқдорда жамғариб қўйишдир. Шу блан бирга чигит ивитиладиган ўраларни тайёрлаб қўйиш, тракторларни чигит экиш вақтида зарур запас қисмлар блан та'минлаб турадиган кўчма устахоналар ташкил этиш — ҳозирги куннинг энг муҳим вазифаларидандир.

Чигит экиш вақтида ернинг намини сақлаб қолишга, экишнинг сифатига, гектарнинг тўлиқ бўлишига алоҳида аҳамият бериш керак. Экилмай қолган ернинг бурчакларига ва четларига дарҳол қўл блан чигит экиш зарур. Чигитни яхши ишланган ва тайёрланган ерга намини қочирмасдан сифатли қилиб барвақт экиб олсак, бу — бизнинг ютуғимиз, кечиксак — ютқазганимиз. Чигит қанчалик эрта экилса, ҳосил ҳам шунчалик барвақт етилади, мўл бўлади. Шунинг учун ҳарбир колхоз бутун кучини сафарбар қилиб, ерни пешма-пеш экишга тайёрлаши ва экишни узоғи блан 10—12 кунда тамомлашга эришиши керак. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, МТСлар экишни муваффақиятли ўтказишда колхозларга ва айниқса қолоқ колхозларга яқиндан ёрдам беришлари лозим.

Чигит экиш вақтида ишнинг муваффақиятини жонли кишилар — бу иш блан бевосита шуғулланадиган колхозчилар ва механизаторлар ҳал қилади. Уларга доимий э'тибор бериб, ғамхўрлик қилиб туриш, омманинг ижодий ташаббуси ва активлигини ошириш — партия ташкилотларининг шарафли бурчидир.

Чигит экишга тайёргарлик ишларини тезда тамомлайлик, экишни қисқа муддатда юқори сифатли қилиб ўтказиш учун бутун куч ва моддий-техника воситаларини тўла сафарбар этайлик!

Совет Иттифоқида

☆

А. Ф. МОЖАЙСКИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 130 ЙИЛЛИГИ

ЛЕНИНГРАД, 21 март. (ТАСС). Шаҳар жамоатчилиги дун'ёда биринчи самолётни яратган А. Ф. Можайский туғилган куннинг 130 йиллигини нишонлади. Корхоналарда, муассасаларда, ўқув юртларида суҳбатлар, лекциялар ва докладлар бўлди.

Бугун Ленинградда ҳарбий-ҳаво инженерлик академиясида шахсий составнинг тантанали суратда сафга тизилиш маросими бўлди. Академия бошлиғи СССР мудофаа министрининг ўринбосари, Авиация бош маршали П. Ф. Жегаревнинг телеграммасини ўқиб эшитдирди. Телеграммада Академияга самолёт ихтиро'чиси А. Ф. Можайский номи берилганлиги айтилади.

А. Ф. МОЖАЙСКИЙГА БАҒИШЛАНГАН МАЖЛИС

21 мартда Москвада Совет Армияси Марказий театрида СССР Мудофаа Министрлиги, СССР Фанлар академияси, СССР Маданият министрлиги, СССР Олий та'лим министрлиги ва Авиация саноати министрлигининг партия, совет ва жамоат ташкилотлари вакиллари блан биргаликда отоқли рус олими ҳамда ватанпарвари Александр Федорович Можайский туғилган куннинг 130 йиллигига бағишланган мажлиси бўлди.

Мажлисда Авиация бош маршали П. Ф. Жегарев доклад қилди.

(ТАСС).

НЕФТЬ ТЕХНИКУМЛАРИДА ЯНГИ СИРТҚИ БЎЛИМЛАР

Нефть конларида, завод ва қурилишларда кўпйиллик ишлабчиқариш стажи бўлган юзларча практиклар ишлаб турипти. Ана шу практикларни назарий билимларини ошириш, техника муваффақиятлари блан таништириш ниятида СССР нефть саноати министрлиги бу йил 13 техникум ҳузурида янги сиртқи бўлимлар очади.

Бу техникумлар орасида Грозний, Дрогобич, Москва, Октябрьский, Сизран, Черников, Кунтур ва Гурьев нефть техникумлари, Боку ва Куйбишев нефть технология техникумлари, Бугулма нефть кони, Ухтинский кончилик ва Новосибирск геология-разведка техникумлари бор.

Юзларча нефтьчи-практиклар ишлабчиқаришдан ажралмасдан ўзлари ишлаб турган районларда мукаммал ўрта техника билими олишлари мумкин. (ТАСС).

КВАРТАЛ ПЛАНИДАН ТАШҚАРИ КЎМИР

КЎКЁНҒОҚ (Жалолобод области), 21 март. (ТАСС). «Кўкянгакуголь» руда бошқармасига қарашли 40-нчи шахта кеча биринчи квартал программасидан ташқари ёқилғи чиқарди.

Ўртоқ Панен раҳбарлик қилаётган участканинг кончилари энг яхши натижаларга эришдилар. Улар квартал топшириғини деярлик учдан бир қисми миқдорида ошириб бажардилар.

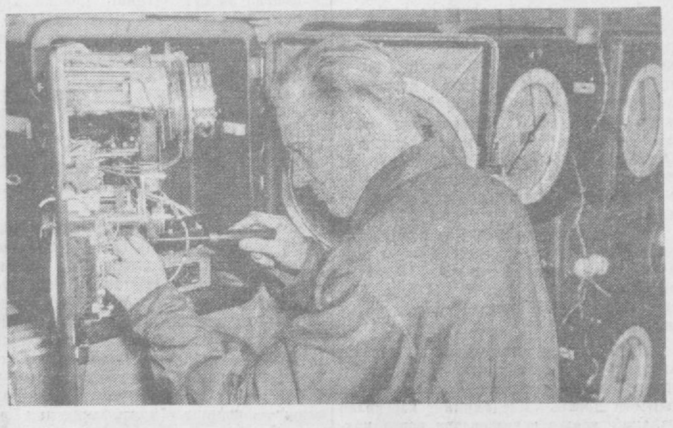

Москва. СССР Машинасозлик ва асбобсозлик министрлигига қарашли «Манометр» заводига министрлик аппаратидан кўпгина ходимлар ҳунар ўрганиш учун ўтдилар. Министрлик та'минот бўлимининг собиқ ходими В. Шадчнев ҳозир заводда регулировкачи-йиғувчилик касбини ўрганмоқда. **Суратда: В. Шадчнев** иш устида.

Л. Великжанин фотоси (ТАСС фотохроникаси).

БУКАВИНАДА МАККАЖЎХОРИНИНГ ЯНГИ СОРТЛАРИ

ЧЕРНОВИЦКИЙ, 19 март. (ТАСС). Бугун Украинадаги 14 областьдан келган агрономлар, колхоз сорт синаш участкаларининг мудирлари делегациялари Черновци қишлоқ хўжалик новаторларининг маккажўхорини гибридизация қилиш соҳасидаги тажрибасини ўрганиб бўлдилар.

Черновций далачилик илмий-текшириш станциясининг старший илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати ўртоқ Козубенко «Зубовидная 3135» деган кўп сўтали қурғоқчиликка бардош берадиган сортни етиштирган. Бу сорт 76-нчи Воронеж сорти блан биргаликда «Буковинский—1» деган гибрид сортни етиштириш имкониятини берган. Бу гибриднинг дастлабки даврда олинган уруғи жайдари сортларга нисбатан баравар шароитда гектарига 8—10 центнер кўп дон ҳосили беради.

«Букавинский—1» гибриди бу йил Украинанинг 12 областида экилади.

Юқори ҳосил бериши ва эрта етилиши блан фарқ қилган «Букавинский—2» гибриди яхши деб топилди. Бу йил бу гибрид Россия федерацияси, Украина, Белоруссия ва Молдавиядаги 40 областьда экиб синаб кўрилади. «Букавинский—3» гибриди ўтган йили қурғоқчилик шароитида гектаридан 71 центнер дон берди. Бу гибрид юқори ҳосил бериши блан бирга, ўртача муддатларда етилиши блан фарқ қилади.

Маккажўхорининг Букавина гибридлари бу йил Украинадаги мингларча колхозда экилади.

ТЯНЬШАНЬДА СУҒОРИШ ҚАНАЛЛАРИ

НОРИН, (Қирғизистон ССР), 19 март. (ТАСС). Кеча Жумғол районидаги 13 колхоз биргаликда 16 километр узунлигида канал қуришга киришдилар. Бу магистрал асосан экин экиш учун ажратилган катта-катта қўриқ ерлар массивини суғоришни та'минлайди.

Марказий Тяньшаньда бошқа ирригация қурилишлари ҳам кенгайтириб юборилмоқда. Отбоши районида канал қазиб бўлинмоқда. Бу канал бирярим минг гектар янги ерга сув чиқаради. Оқтол районида суғориш шохобчаси кенгайтирилмоқда. Тяньшань областида сув хўжалиги қурилишига ўтган йилдагидан икки баравар кўп маблағ ажратилди.

ЭРТАГИ БОШОҚЛИ ЭКИНЛАР ЭКИЛИБ БЎЛДИ

РОСТОВ-ДОН, 20 март. (ТАСС). Бугун Микоян машина-трактор станциясининг механизаторлари Донда биринчи бўлиб эртаги бошоқли экинлар экишни тугалладилар. Улар Александров районининг МТС хизмат қилаётган колхозларида уч иш куни ичида уч минг гектарга яқин ерга баҳори буғдой, арпа ва сули экдилар.

Ильич номли колхозда экиш айниқса муваффақиятли ўтказилди. Буерда иккиярим кунда 280 гектар ерга баҳори буғдой, 230 гектар ерга арпа ва 20 гектар ерга сули экилди. Ҳамма ерга уруғ қирқма ва тор қаторли усулда экилди.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ЧЎЯН

АЛАПАЕВСК (Свердловск области), 20 март. (ТАСС). Алапаевск металлургия заводининг домначилари бугун чўян қуйиш квартал планини бажардилар.

Домначилар металлнинг ҳар тўққиз тоннасидан бирини бу йил топшириқдан ташқари тайёрлаб бердилар.

Ёшлар тинчлик учун курашда

Ўзбекистон пойтахтида Жаҳон ёшлар ҳафтаси кенг нишонланмоқда. Саноат корхоналарида, муассасаларда, ўқув юртларида, Маданият саройларида ва клубларда лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда, барча мамлакатлардаги ёшларнинг уруш оловини ёқувчи инглиз — америкали империалистларга қарши атом қуролини тақиқлаш учун олиб бораётган курашини акс эттирадиган виставкалар очилмоқда.

21 мартда Тошкентда Жаҳон ёшлар ҳафтасига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Кечани Ўзбекистон касаба союзлари совети ва Тошкент шаҳар комсомол комитети чақирди. Ўзбекистон ЛКСМ шаҳар комитетининг секретари А. Абдунабиев қисқача кириш нутқи блан кечани очди.

Кечада Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати читга гул босиш фабрикасининг мастери Александра Гидорова та'сирли нутқ сўзлади.

Комбинатимизнинг мингларча ишчи ёшлари, — деди у, — фидокорона меҳнатлари блан бутун дун'ёда тинчлик таянчи бўлган севикли Ватан қудратини мустаҳкамламоқдалар. Коллектив йил бошидан бери пландан ташқари бирнеча юз минг метр газлама чиқарди. Жаҳон ёшлар ҳафтаси кунларида Тошкентнинг ёш тўқувчилари дун'ёда тинчлик ва бахт саодат учун кураш ишига қўшадиган ўз ҳиссаларини ошириш учун меҳнат вахтасида турадилар.

Кечада халқ демократияси мамлакати ёшларининг вакиллари сўзга чиқдилар. Кеча қатнашчилари уларни самимий кутиб олдилар. Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг студентлари Зьюнг Хонг Зат (Вьетнам Демократик Республикаси), Марку Исана (Румыния Халқ Республикаси), Рашчи Никола (Албания Халқ Республикаси) ва Сабо Дюла (Венгрия Халқ Республикаси) бирин-кетин минбарга чиқдилар. Улар Тошкентнинг йигит ва қизларини қизғин табриклаб, Совет Иттифоқидан ибрат олиб социализм қураётган халқ демократияси мамлакатларида тинчлик учун курашувчи ёшларнинг ҳаракати ўсиб ва кучайиб бораётганлиги тўғрисида гапирдилар.

Кечанинг охирида катта концерт берилди. (ЎзТАГ).

ЭКИШ УЧУН КЕРАКЛИ ЮКЛАР ТЕЗ ТАШИЛМОҚДА

Колхоз, совхоз ва МТСлар учун юклар ортилган поездлар Тошкент магистралида тўхтовсиз қатнаб турмоқда.

21 мартда Қўқон депосининг машинисти ўртоқ Алимов қишлоқ хўжалик юклари ортилган поездни Қўқон — Ленинобод участкасида эстафета бўйича суткасига қарийб 700 километр тезликда олиб берди. Ленинобод станциясида поезд графикдан 38 минут илгари топширилди. Урсатьевская депосининг машинистлари, Богданов, Журавлев ўртоқлар ҳамда Тошкент депосининг паровозчилари Носиров, Султонов ва бошқа ўртоқлар экиш учун юклар ортилган поездларни жадал график бўйича ҳайдамоқдалар.

Поездларни жадал ҳайдаш туфайли экиш кампанияси учун зарур бўлган юклар Туркистон — Сибирь, Оренбург ва Ашхобод йўллари туташган жойларда графикдан 4—5 соат илгари топширилмоқда.

Март ойининг 20 куни ичида Тошкент йўлида пландан ташқари қарийб 200 вагон чигит, запас қисмлар ва минерал ўғитлар ортилди. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ёзучи ва кинорежиссер А. П. Довженкони Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотлаш тўғрисида

Туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати блан ҳамда кино сан'ати соҳасидаги самарали фаолияти учун ёзучи ва кинорежиссер Александр Петрович **Довженко Меҳнат Қизил Байроқ** ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1955 йил 21 март.

Чигит экишга киришилди

МОЛОТОВО. **(Телефон орқали олинди).** Ўртасарой районидаги Свердлов номли колхоз а'золари 1100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Колхознинг 1-нчи участкасига қарашли 1-нчи бригада ва 2-нчи участкасига қарашли 14-нчи пахтачилик бригадаси чигит экиладиган майдонни ўз вақтида тайёрлади. Кузда шудгор қилинган йирик карталарнинг четлари текисланиб, тахт қилиб қўйилди. Бу бригадалар районда биринчи бўлиб чигит экишга киришди. Колхознинг 1-нчи ва 14-нчи бригадалари 60Х60 схемаси блан квадрат-уялаб чигит экишни муваффақиятли олиб бормоқдалар.

Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам экин майдонини чигит экишга тайёрлаш ва чигит экиш давом этмоқда.

БЕШИНЧИ БЕШЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Кечаги шогирд

Владимир Радчукни Тошкентдаги Кагановия номли паровоз-вагон ремонт заводидаги ҳамма ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар ташаббускор ишчи сифатида танийдилар. У, 1952 йили 1-нчи темирйўлчилар ҳунар мактабини тамомлаб, заводнинг темирчилик цехига келди. Владимир дастлабки кунлардан бошлабоқ мастер Василий Андреевич Егоршиннинг диққатини ўзига жалб қилди. Чунки, Владимир ҳарбир ишга жон-жаҳди блан ёпишар, ишлатиладиган асбоб-ускуналар ва станокнинг миридан-сиригача билиб олишга тиришар эди. Унинг биринчи марта мустақил ишга ўтган куни цех коллективининг сра эсидан чиқмайди.

Смена иши тугаши олдидан Владимирни мастер Егоршин чақириб олди-да, унинг елкасига қўлини ташлаб:

— Мана ука, эртадан бошлаб мустақил равишда ишлайсан, — деди.

— Ростданми?.. — ҳовлиқиб сўради Владимир.

— Ҳа, рост. Лекин эҳтиёт бўл, тағин шошиб битта-яримта асбобни синдириб қўймагин. Шуни қулоғингда тутгинки, норманы сал-пал бажараолмасанг ҳам майли, аммо детальнинг сифатини бузма. Олдин сифатли ишлашга ўргансанг, сур'атни кейин тезлатиш мумкин...

Эртаги иш тўғрисидаги ҳаёллар Владимирни кечаси аллавақтгача тинч қўймади. Унинг бутун фикрини, бутун борлиғини «эртага 13 детальни тайёрлайоламанми?» деган фикр чулғаб олган эди.

Владимир шу фикрлар блан эртаси куни ишга келди. Мастер у блан саломлашиб:

— Володя, бўш келма... Мен сенга ишонаман. Ишни бошлайвер, планинг юз бўлсин, — деб муваффақият тилади.

Владимир ўз устозига бирнима демоқчи бўлди-ю, аммо айтолмади. У, ўз билимини ва ҳунарини қунт блан ўргатаётган устози ва ғамхўр тарбиячиси Василий Андреевичга қанчадан-қанча раҳматлар айтмоқчи эди, аммо ҳозир, айни вақти келганда бундай гапларни айтаолмаганидан пушаймон бўлди. Яна, «майли ишим блан унга раҳмат айтаман. Ахир мен қанча яхши ишласам у шунча хурсанд бўлади-да. Ёмон шогирд етиштирмабсан, дуруст, дейишса менинг раҳматларимдан ўша афзал» деб ўйлади.

У, аллақандай ҳаяжон блан ишни бошлаб юборди. Дастлабки минутларда, ҳатто, ярим соатгача ўзини босиб ололмади. Беихтиёр равишда қўллари қалтирар, ортиқча ҳаракатлар қилиб юборар эди. Бу қўрқишдан, ишни бажараолмайман деган шубҳадан эмас, балки биринчи марта, ўзича мустақил фойдали иш қилаётганини, умумхалқ ишига у ҳам ўз ҳиссасини қўшаётганлигини чуқур ҳис қилиши натижасида пайдо бўлган севинчнинг жўш уриши эди. Кечагина оқ-қорани фарқига бормай, ўйин-кулгидан бошқа нарсани билмай юрган Володя бугун станокда ишлаяпти. Уни одамлар «Ўртоқ Радчук» дейишади.

Кишини бироз эсанкиратувчи бундай туйғуларни зўр-базўр енгиб олгач, Владимир ниҳоятда зийраклик блан ишлайбошлади. «Ғайрат қилиш керак, бугун синов куни» деган фикр унга сра тинчлик бермасди. У эпчиллик блан тез-тез ҳаракат қилиб, иккинчи, учинчи детальни тайёрлади. Олтинчисига борганда қўшниси Григорийга етиб олди. Шу зайлда ишлаб, кечгача 2 нормадан ҳам ортиқ иш бажарди. Унинг тайёрлаган детальларини синчиклаб кўздан кечириб, санаб олар экан, мастер бундай деди:

— Дуруст, дуруст. Лекин бу ютуқ олдида эсанкираб қолма. Анчагина металлчи чиқиндига чиқариб юборгансан. Металл биз учун қанчалик қимматли эканини унутма. Унинг ҳар килограмми ўйлаб сен блан мен сингари ишчилар меҳнатининг натижасидир.

Эртасигаёқ Владимир Радчукнинг муваффақияти тўғрисидаги гап бутун заводга тарқалди. Радчукни шахсан танимайдиганлар ҳам унинг номини ҳурмат блан тилга олабошладилар. Бундан руҳланган Владимир янада зўр ғайрат блан ишлайбошлади. Смена нормасини 300 процентдан оширган кунлари ҳам бўлди.

Кундалик нормани ошириб бажариш, а'ло сифатли маҳсулот топшириш — Владимирни тўла қаноатлантирмас эди. Ўз устози Егоршин айтганидек, у имкони борича металл, ёқилғи тежаш учун тинмай кураш олиб борди.

Лекин ҳарқандай қилганда ҳам, темирчилик цехи бўлгандан кейин, узун-узун темирлар турли размерда қирқилганда ма'лум миқдорда чиқинди чиқармасликнинг иложи бормикин? Шу чиқиндилар ҳам металл-ку, улардан фойдаланиш йўли йўқмикан, деб ўйлайбошлади Владимир. Ниҳоят бир куни унинг миясига бир янги фикр келди. Темирни шундай қирқайки, унинг чиқинди қисмидан иккинчи бир деталь тайёрлаш мумкин бўлсин. Шу куни у, паровоз втулкасини тайёрлашдан чиқадиган чиқиндидан СОК серияли паровознинг подушкасини тайёрлаб кўрди. Подушка тушпа-тузук чиқди. Шундан кейин Радчук втулка тайёрлашда чиққан чиқиндидан шайба ва шунингдек бошқа чиқиндилардан 10 хилга яқин деталь тайёрлади.

Василий Андреевич шогирдининг бу ташаббусидан жуда хурсанд бўлди.

— Оббо сен-эй. Бу ишинг жуда ажойибку, энди қанчадан қанча металлни тежаймиз, минглаб қўшимча детальлар ишлаб берамиз! Мастер одатдагидек Владимирнинг елкасига қоқди. Шу пайт устоз шогирддан, шогирд эса, ўз муваффақиятларига катта ҳисса қўшган устозидан чексиз мамнун эканликлари кўриниб турарди.

Владимир Радчук яратган янгилик тезда бутун цехга тарқалди. Энди бу ерда металл чиқиндиларидан паровоз ва вагонлар учун қўшимча равишда бирқанча детальлар тайёрланадиган бўлди. Бу қимматли ташаббус заводга ҳар йили бирнеча юз минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб бериш ва кўплаб металл тежаш имкониятини берди.

Владимир оддий шогирдликдан новатор темирчи ва илғор рационализаторлик даражасига ўз-ўзидан эришмади. У, бундай ютуқларни қўлга киритиш учун ўз устида қунт блан ишлади. Илғор иш методларини зийраклик блан кузатиб, ўзлаштириб борди, техника билимини ошириб бориш мақсадида тегишли адабиётларни систематик равишда ўқиб борди. Шунинг учун ҳам у кун сайин ўсмоқда, ишлабчиқаришда тобора юксак кўрсаткичларга эришмоқда.

Ж. МАҲМУДОВ.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Чигит экишга тайёргарлик ишларини тезда тамомлаб, экишни муваффақиятли ўтказиш учун курашингиз!

☆ ☆ ☆

Қолоқликдан—илғорликка

Октябрь районидаги Маленков номли колхоз бундан бирнеча йил аввал райондаги қолоқ колхозлардан бири ҳисобланар эди. Колхоз сўнгги йилларда бирмунча олға қараб силжийбошлади, чунки правление а'золари илғор колхозларнинг иш методларини ҳамда фан ютуқларини дадиллик блан қўлланабошладилар. Натижада колхоз ўтган йили пахта тайёрлаш давлат планини бажармаган бўлса ҳам ҳосилнинг ҳар гектарига 4 центнердан оширишга муваффақ бўлди. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Жўра Сафаров)нинг яхши раҳбарлиги туфайли колхоз а'золари механизаторлар блан ҳамкорликда фидокорона меҳнат қилиб, колхозни қолоқликдан илғор колхозлар даражасига кўтариш учун барча куч ва воситалардан унумли фойдаланаётирлар.

Колхоз а'золари бу йил чигитни янги, прогрессив усулда экадилар, ғўзани узунасига ҳамда кўндалангига парвариш қилиб, 810 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олиш учун зўр бериб курашаётирлар. Шу кунларда дала ишлари кучайтириб юборилди. Бутун куч ва воситалар кўкламги экиш кампаниясини ҳартомонлама пухта тайёрлик блан кутиб олишга қаратилган. Ер ҳайдаш ишлари жадал сур'атлар блан олиб борилмоқда. Механизаторлар уюшқоқлик блан социалистик мусобақа асосида ишлаб янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритаётирлар. Мирзаев, Раҳмонов ўртоқлар колхозчиларнинг ҳурматига сазовор бўлаётирлар. Улар кунлик нормаларини 1,5—2 ҳиссадан ошириб адо этмоқдалар. Ҳозир 600 гектардан ортиқроқ ер ўғитланиб, сифатли қилиб ҳайдалди. Ирригация-мелиорация ишлари ҳам муваффақиятли тамомланди. 51180 метр узунликдаги ариқ ва зовурлар тозаланиб қўйилди. Далаларга маҳаллий ўғитларни ташиб чиқариш ишлари ҳам қизитиб юборилган. Давлатдан берилган минерал ўғитлар ташиб олинди ва жуда кўп миқдорда маҳаллий ўғит жамғарилди. Паст-баланд ерлар текисланиб, карталар йириклаштирилди.

Колхозда 13 та пахтачилик бригадаси бор. Улар ўзаро ҳамкорлик, социалистик мусобақа асосида ишлаб бориб яхши натижаларга эришаётирлар. Рўзибой Тошназаров, Ҳаким Абдиев ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари кўкламги дала ишларини уюштиришда олдинда бораётирлар.

Колхозда бу йил илғор пахтакорларнинг иш тажрибалари асосида чигитни торқаторлаб, квадрат-уялаб экиш ва икки томонлама парвариш қилиш юзасидан ташкил этилган агротехника курсида 24 киши ўқиди. 36 киши Пахта МТСи қошида очилган сеялкачилар семинарига қатнашиб, янги экиш усулларини яхши ўрганиб олдилар. Улар назарий билимларини амалий тажриба блан мустаҳкамламоқдалар. Шунингдек трактор, сеялка ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг ремонти ва қайта ускуналаш ишлари ҳам тугалланди.

Колхоз пахтакорлари бу йил 810 гектар ерга чигитни янги, прогрессив метод асосида экишни планлаштирдилар. 140 гектар ерда 60х60, 200 гектар ерда 45х45, 156 гектар ерда 60х45 схемаси асосида чигит уялаб экилади.

Колхоз а'золари пахтачиликни ривожлантириш блан бирга чорвачиликка ҳам зўр э'тибор блан қарамоқдалар. КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қароридан руҳланиб, колхоз чорвадорлари чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш тадбирларини кўрмоқдалар. Улар 40 гектар ерга беда-арпа аралаштириб экишга қарор қилдилар.

Бу йил колхоз а'золари хўжаликнинг ҳамма соҳалари бўйича давлат планини бажариш ҳамда колхозни қолоқликдан илғорлар қаторига узил-кесил ўтказиш учун барча куч ва имкониятлардан унумли фойдаланиб, зўр ғайрат блан меҳнат қилаётирлар.

С. БЕКПУЛАТОВ,
В. ҲОЛМАТОВ,
Д. СОДИҚОВ.

Ҳосилни оширишнинг муҳим манбаи

ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ КОЛХОЗ ҒЎЗА КЎЧАТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАДИ

Сирдар'ё районидаги Охунбобоев номли колхознинг а'золари бирнеча йилдан буён пахта тайёрлаш планини муваффақият блан бажариб, пахта ҳосилини йил сайин ошириб келмоқдалар. Колхозда ўтган икки—уч йил ичида пахта ҳосили гектар бошига 5—7 центнердан кўпайди. Колхоз 1952 йилда 616 гектар ернинг ҳарбир гектаридан 31,5 центнер ўрнига 34 центнердан, 1953 йилда 660 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34 ўрнига 36,7 центнердан, 1954 йилда эса 1.170 гектар ернинг гектаридан 37 центнердан ҳосил йиғиб олди. Колхоз а'золари ерни ҳар йили кузда ва қишда ўғитлаб, 28—30 сантиметр чуқурликда шудгор қилиб қўядилар. Шўрхоқ ерлар қишда икки—уч марта суғорилиб, шўри ювилади. Ер кўкламда чигит экишга сифатли тайёрланади.

Булардан ташқари колхознинг тажриба участкасида ҳар йили бирнеча юз минг туп ғўза кўчатлари ўстирилади. Бу кўчатлар ғўзаси сийрак чиққан участкаларга ўтқазилади ва ҳарбир гектар ерда белгиланган миқдорда соғлом ғўза тупи бўлишига эришилади. Ўтган йили колхозда қарийб 30 гектардан ортиқ ернинг ғўзаси сийрак чиқиб, ола бўлиб қолган эди. Бу ерларга парникда ўстирилган ғўзалар кўчат қилиб ўтқазилди. Натижада ҳамма ерда ғўзанинг нормал қалинлиги та'мин этилди.

Ўтган йиллар тажрибаси шуни кўрсатдики, колхозда кўчат қилиб экилган ғўзалар одатдаги ғўзаларга қараганда 2—2,5 баравар ортиқ ҳосил берган. 1954 йилда колхознинг Т. Назаров, З. Саидова ва Ш. Бухоров ўртоқлар бошлиқ бригадаларининг ерига кўчат қилиб экилган ғўзаларда сеялкада экилган ғўзаларга нисбатан 10—12 тадан ортиқ кўсак тугилди ва анча эрта етилди. Кўчат ғўзанинг кўсаклари тўқ-салмоқли бўлди. Бунинг сабаби шуки, чигити чиринди тувакчаларда экилганлиги учун, ғўза ёш вақтданоқ тез ўсди.

Бу йил ҳам колхозда кўп миқдорда ғўза кўчатлари етиштирилади. Колхозда ғўза кўчатларидан унумли фойдаланилади. Ола чиққан ерларга ўтқазишдан ташқари ўқариқлар, карта четидаги трактор айланаолмайдиган бурчакларга ҳам қўшимча чигит эмас, балки кўчат ўтқазилади. Шунинг учун ҳам колхозда пахта ҳосили йил сайин оширилмоқда. Колхоз а'золари бу йил 1.200 гектар ернинг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил етиштириш учун зўр ғайрат блан ишламоқдалар.

З. РАҲМОНОВ.

☆

Пахтакор колхозда планлаштиришнинг янги тартиби

(Тошкент область Октябрь районидаги Каганович номли колхознинг раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати Ҳамроқул ТУРСУНҚУЛОВ блан суҳбат)

Партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини планлаштириш практикасини ўзгартириш тўғрисидаги қарори колхоз ишлабчиқаришини янада ривожлантириш йўлидаги янги даврдир ва бу қарор нақадар тез амалга оширилса, биз далачилик ва чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни шуқадар тез кўпайтирамиз. Каганович номли колхоз а'золари ана шуларни назарга олиб, планлаштиришнинг янги тартибини дарҳол амалга оширишга қарор қилдилар.

Биз маҳаллий шароитни назарга олиб, пахта экин майдонини 110 гектар камайтирамиз, лекин пахтанинг ялпи ҳосилини ўтган йилдагига нисбатан 10 минг центнер оширамиз. Бунга биз дала ҳосилдорлигини ошириш йўли блан эришамиз. Кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни комплекс усулда механизациялаштириш, илғор агротехника қоидаларини татбиқ этиш — чигитни тор қаторлаб ва квадрат-уялаб экиш — ишнинг муваффақиятини та'минлайди.

Экиладиган ўтлар майдони 785 гектаргача кенгайтирилади, бу эса шу йилнинг ўзидаёқ ўт-далали алмашлаб экишни тўла амалга оширишга имкон беради. Айни бир вақтда биз беда ҳосилини гектарига 120 центнергача оширишни, я'на ўтган йилдагига қараганда гектаридан 11 центнер кўп пичан олишни мўлжаллаймиз. Жамоат чорвачилиги қўшимча суратда бирнеча ўн тонна пичан олади.

Чорвачиликнинг ем-хашак базаси дон, илдиз мева ва дуккакли экинлар майдонини кенгайтириш ҳисобига ҳам мустаҳкамланади. 85 гектар ерга лавлаги экамиз, биринчи марта маккажўхори экиш учун 35 гектар ер ажратилади. Янги ташкил этилган қатор ораларига қовоқ, лавия экамиз, дала четларига ва ариқ бўйларига эса торвуз ва кунгабоқар экамиз.

Биз ишлаб чиққан тадбирлар пахта ҳосилини гектарига икки центнер ошириш, ҳарбир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини 830 литр кўпайтириш имкониятини беради.

Бизнинг ҳисобимизча, бу йил колхознинг даромади ўтган йилдагидан 4 миллион 300 минг сўм ортиқ бўлади, меҳнат кунининг қиммати эса 25 процент ошади.

Ер текисловчи агрегат

ПИСКЕНТ, **(«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбиридан).** Райондаги 1-нчи МТС директори ўртоқ П. Капатун бир группа механикларнинг иштироки блан ер текисловчи янги агрегат ясади. Бу агрегат «ДТ—54» маркали тракторга тиркалади. У, экиш олдидан ишлатилиб, бирйўла, 5 метр 34 сантиметр кенгликда ерни текислаб боради.

Бу агрегат пахта майдонларини текислашда жуда катта аҳамиятга эга. У блан ҳар сменада 20 гектар ерни текислаш, я'ни 100 колхозчининг ишини бажариш мумкин.

Ер текисловчи агрегат синовдан муваффақиятли ўтди. Тошкентдаги Ильич номли завод бу янги агрегатни кўплаб ишлаб чиқаришга киришди.

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз пахтакорлари районда биринчи бўлиб чигит экишни бошлаб юбордилар. Улар бу йил чигитни 60Х60 схемасида квадрат-уялаб экмоқдалар. **Суратда:** 22-нчи бригадада чигит экишдан олдин ер бороналанмоқда. Экиш агрегатининг контролёри ўртоқ **Н. Нурматов** тракторчиларга экишни бошлаш тўғрисида сигнал бермоқда.

А. Ким фотоси. (УзТАГ фотохроникаси).

Чиноз МТСи чигит экишга тайёр эмас

МТС бош инженери ўртоқ Кандауровнинг кабинети гавжум. Иш устида қизғин тортишув бормоқда. 6—7 киши инженернинг ҳаракатини кузатаётир. 13-нчи трактор бригаданинг универсалчиси П. Наштанов инженернинг сўзини бўлди ва:

— «Универсал»ни ремонт қилиб, қайта ускуналаб қўйганимга роса 2,5 ой бўлди. Ҳалигача ярмуқ берилгани йўқ. Яна қанча вақт кутишим керак?

— Тракторингиз қайси схемага мослаштирилган? — сўради инженер.

— 45Х45.

Универсалчининг жавоби инженер Кандауровни ажаблантирди. У папкасини очди-да, қайси колхоз қандай схема блан чигит экиши юзасидан тузилган планни кўздан кечирабошлади.

— Сизнинг бригадангиз 45Х45 схемаси блан чигит экмайди-ку, «универсал» 60Х45 схемасига мослаштирилиши керак эди. Чатоқ бўлипти, зарари йўқ, ҳали вақт эрта, тўғрилаймиз, — тракторчининг ҳовурини босди инженер.

Биргина Наштановнинг 58-нчи универсали эмас. «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозига хизмат қиладиган ўртоқ А. Абдураимовга қарашли «универсал»нинг 2 таси ҳали ҳам қўлдан чиқарилмаган. Сталин номли колхозга бириктилган 7-нчи бригаданинг 24-нчи «универсал»и энди ремонт қилинмоқда. Хрушчев номли колхоздаги 17-нчи бригаданинг 2 «универсал»ининг ремонти ҳам ўлда-жўлда. Бригада механигининг ёрдамчиси ўртоқ Қосимов ачиниб:

— Бирнеча кундан кейин чигит экишимиз керак. Иккита «универсал»нинг ярмуқи йўқ. Устахона мудири ўртоқ Шегайга кўп мурожаат қилдик. У бўлса «туратур, яқинда берамиз» деб галга солиб келмоқда.

Республика ёки область миқ'ёсида қишлоқ хўжалигига доир бирор йиғилиш бўлиб қолгудай бўлса, ҳамавақт Чиноз районидаги МТС кўкларга кўтарилар ва унинг директори ўртоқ Мелихов энг яхши раҳбар ходим сифатида тилга олинар эди. Афсуски, кўкларга кўтариб мақталган МТС кейинги йилларда қониқарсиз ишламоқда.

Бу йил район колхозларида чигит асосан янги, прогрессив усулда квадрат-уялаб, қатор оралари торайтириб экилади. МТС раҳбарлари бу муҳим вазифани муваффақиятли бажариш учун ўз ишларини қайта қуриб олганлари йўқ.

Чигит экиш пайти яқинлашиб қолди. МТС экишга мутлақо тайёр эмас. Чигит экишгача қилинадиган ишлар ҳали кўп. 67 «универсал» фақат сводкадагина тайёр. «Универсал»ларнинг анчагина қисми МТС устахонасида қаторлашиб турипти. 990 гектар ерга 4 хил схема блан чигит экиши керак бўлган «Қизил Октябрь» колхозидаги Ариқулов, Ким Павел, Қаршибоев бригадаларининг 22 «универсал»идан 10 таси тайёрланган, холос.

17 февральда «тайёрланган» 67 сеялка МТС базасида занг босиб ётипти. Уларнинг биронтаси ҳам текшириб кўрилган эмас. Квадрат-уялаб экиш учун сеялка етишмайди.

МТСда ер ҳайдаш ҳам суст бормоқда. Об-ҳаво қулай бўлган февраль ойида унумли иш қилинмади. Ҳозиргача ҳаммаси бўлиб 5.625 гектар пахта майдони ҳайдалган. 1 январьдан буён бор-йўғи 1.556 гектар пахта ери ҳайдалган. Будённий номли, Шверник номли, Хрушчев номли, «Қизил Октябрь» колхозларида пахта майдонининг 40—50 проценти ҳайдалган, холос. Бунинг сабаби шуки, МТСда ҳайдов тракторлари ҳам сифатсиз ва кечикиб ремонт қилинди.

Колхозлардаги мавжуд тракторлар блан ҳар куни 250 гектардан ортиқ ерни ҳайдаш мумкин бўлгани ҳолда, кўпгина трактор ишламай бекор туради. Ишлаганларининг иш унуми ҳаддан ташқари паст. 8 трактор бир кунда фақат 29—30 гектар ер ҳайдамоқда, холос.

МТС диспетчери ҳар куни трактор бригадаларидан сводка олади. Сводкаларда мана шундай ёзувларни кўрамиз:

«13-нчи сонли НАТИнинг тормози тузатилмаган».

«22-нчи сонли ДТнинг головкаси ўзгартирилган».

«36-нчи сонли ДТнинг головкаси бузуқ».

«18-нчи ДТнинг тормоз вали бузилган».

Бу биргина, 14 мартдаги сводка бўлиб, бундай сводкалар ҳар куни олиб турилади. МТС дирекцияси трактор бригадаларига техника ёрдамини уюштирмаган, машиналар ўз вақтида техник қаровдан ўтказилмайди. Шунинг учун ҳам колхозлардаги 32 трактордан 15 таси ишламаётир.

Бу аҳволга МТС директори Мелихов ва бош инженер Кандауров ўртоқлар бепарволик блан қарамоқдалар.

Чиноз районида ўтган йил пахта ҳосили 1953 йилга нисбатан гектар бошига 3,1 центнердан камайиб кетган эди. М. Горький номли, Каганович номли колхозлардагина пахта ҳосили ошди. «XIX партс'езд» колхозида ҳосил 9,4 центнер, «Қизил Октябрь» колхозида 6,6, Шверник номли колхозда эса 9,8 центнерга камайди. Районда ва колхозларда пахта ҳосилининг камайиб кетишига ким жавобгар? Бунинг учун биринчи навбатда МТС ва унинг раҳбарлари жавоб беришлари керак. Ўртоқ Мелихов ҳақиқий аҳволни хас-пўшлаб, ҳар турли баҳоналар блан район раҳбарларини алдаб келмоқда.

Район колхозларида пахта ҳосилининг камайиб кетишининг сабаби — кўклам экишига пухта тайёргарлик кўрилмаганлиги, механизмларнинг кечикиб тайёрланганлиги бунинг натижасида чигит экиш кечикиб, ғўза парвариши сифатсиз ўтказилганлиги бўлган эди. МТСда ҳозир ҳам кўклам экишига тайёргарлик жуда бўш, ўтган йилги хатолар яна такрорланмоқда. Бу ҳол район партия комитетининг секретари ўртоқ Йўлдошев, район исполком комитетининг раиси ўртоқ Қолдибоевга ма'лум. Аммо улар, МТС раҳбарларидаги бепарволик кайфиятига кескин зарба бермаётирлар. МТСдаги нуқсонларга тезда барҳам берилмаса, район колхозларида чигит экиш кечикиши мумкин.

Ш. КУЗАНБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

БАҲОР ЛАВҲАЛАРИ

«ЧИПТА ЯМОҚ» ЮЛИБ ТАШЛАНМОҚДА

Кўклам йил фаслининг оромбахш даври. Йилнинг шу фаслида табиат гўзал манзара кашф этади. Адрлар, боғлар, дарахтлар кўзни қувонтирувчи либосга бурканади. Ариқларда малларанг сув тўлиб оқади, унинг овози ёқимли эшитилади. Баҳор шабодаси эсабошлаганда, қуёш нурига муштоқ бинафшалар ариқлар бўйида, дарахтлар тагини безайди. Қиз-йигитлар бинафшаларни даста-даста қилиб териб олдилар, муҳаббат туйғулари блан илҳомланиб, баҳор наш'аси блан чарчаш нималигини билмай меҳнат қиладилар.

Ҳаво очиқ, кун илиқ. Шундай дамларда дала бўйлаб кезиш жуда кўнгилли... Далаларга тобора ҳусн, файз кириб, гавжум бўлмоқда. Тракторларнинг мағрур ҳайқириғи дала бўйлаб таралади. Бир тўда қуш дув этиб кўкка кўтарилади ва ҳайдалган дала тепасида доира ясаб айланади. Узоқларда ишлаётган колхозчиларнинг кетманлари офтоб нурида жилва қилади. Ерларга қуйилган сув ойнадек ярқирайди, қуёшда прожектордек товланади, кўзларни қамаштиради. Далага запас сув бераётган Бўтабой Исҳоқов атрофларга кўз ташлайди. Ўзининг қилаётган ишининг аҳамияти тўғрисида ўйлайди. Илгари у, ерни шу паллада суғориш унинг шўрини ювишдан иборат деб тушунарди, ҳозир эса бунинг аҳамиятини тўла фаҳмлаб олди.

— Бу, — дейди Бўтабойака белига қистирилган пешини тузататуриб, — ҳам ернинг шўрини ювишдан, ҳам ерда нам сақлашдан, я'ни чигитни сув бермасдан ундириб олишга ёрдам беришдан иборатдир.

Далаларни айланган сари киши янги-янги лавҳаларга дуч келади, беихтиёр тўлқинланади. Шу ердаги кишилар блан баравар завқланади.

Катта кўчадан маҳаллий ўғит ортилган автокачка ўтади. Унга қўшилган семиз, ўйноқи отлар олға томон интилади. Аравакашнинг ашуласидан завқлангандай, қулоқларини чимириб ўйноқлайди. Аравакаш йўл ёқасидаги, буғи чиқиб турган чуқурга яқинлашганда чумчуқлар дув этиб учади. Аравакаш ўз вазифасини бажариб, яна изига қайтади. Ундан нарироқда иш жуда авжида. Хилма-хил кўйлак кийган хотин-қизлар, баҳорга хос енгил-елпи кийинган йигитлар, билаги меҳнат блан қотган кишилар жадал ишламоқдалар. 8-нчи бригаданинг икки бўлак ери ўртасидаги баланд ва ўйдим-чуқур, қамиш-қиёқ илдизлари дўмпайиб турган бу ер энди ҳамманинг ғашига тегиб, даланинг ҳуснини бузиб турипти. Улар мана шу даланинг ҳуснига доғ бўлиб турган ерни текисламоқдалар.

50 ёшлар чамасидаги мош-гурунч соқолли Қишлоқбойака кетман чопишда ёшлардан қолишмайди. Колхоз раиси Мавлонов унга яқинлашиб «ҳорманг» деди, ҳол-аҳвол сўрашди. Қишлоқбойака икки қўлини ишқалаб кетман дастасини ушлар экан:

— Театрларда айтгандай беқасам чопонга солинган чипта ямоқни олиб ташлаяпмиз, — деди.

Гур этиб кулги кўтарилди.

Бу ерда одам кўп. «Чипта ямоқни» юлиб ташлаш учун Тақабой Холбўтаев, Ил'ёс Персеетов, Отақул Жайранов бошлиқ бригада а'золари шу ерга тўпланган. Бу бригадаларда ер ҳайдаш аллақачон тамом бўлган, етилган ерлар текисланган, майда ариқлар тозаланган, трактордан қолган қийтиқ ерлар чопилган, ариқ бўйлари, тут дарахтларининг таглари тарашланган. Минерал ўғит ҳайдовдан олдин чиқарилиб ерга сепилган, маҳаллий ўғит чиқариш, уни чиритиш давом этмоқда. Бугун эса улар биргалашиб 8-нчи бригада ерининг ўртасидаги «чипта ямоққа» ҳужум қилиб, уни олиб ташламоқдалар.

Бу манзарани кўрган қўшни, «Ленинобод» колхозининг раиси ўртоқ Ўзбеков ҳайрон бўлди. У:

— Булдозер блан қилсаларинг бўлмайдими? — деб сўради.

— Унақа қилса ҳам бўларди, лекин борйўғи 60 сотих ер. Хаш-паш дегунча ўзимиз қилиб қўямиз, — деб жавоб берди Мавлонов.

— Рост айтасиз, — деди биров, — бу иш учун булдозерни овора қилишга арзимайди. Кампир шофтоли егунча бўладиган иш. Мана Абдуллажон Орипов, Имина Ягеева, Рафиқа Усмонова, Малика Юсуповаларнинг кетман чопишини қаранг, кучларини ҳеч ерга сиғдираолмайдилар. Тоғни талқон қиладиган азаматлар шулар...—

— Олинг-а, гапга хўп тўн кийдирадиган бўлибсиз-да, — деди Абдуллажон.

Аскиямиз қизғин суҳбатни кучли мотор овози бўлди. Бир нафасдан сўнг яйдоқ дарахтлар тепасида учиб келаётган самолёт кўринди. Дарахтлар оша ўтган самолёт яна ҳам пастлаб учиб иш бошлади. Самолёт орқасидан тутунсимон из қолдди ва бир дамдан сўнг ер бағрига сингиб кетади.

— Самолёт ҳам кўп жонга оро кирадиган бўлиб қолди, уни қаранг, бир зумда шунча ерга ўғит сепиб кетди-я, бунга биз қанча куч сарфлар, қанча от-аравани неча кунлаб ишлатар эдик. Уни қаранг, ҳам арзон, ҳам тез, устасига балли, — деди Қишлоқбойака. Қишлоқбойаканинг шериги жавоб берди:

— Бунинг отини илми ҳикмат дейдилар, илми ҳикмат...

— Мамажон аравакаш ҳам икки отни гижинглатиб ўғит ташишни қойил қилдим деб юрибти-да, — кимдир ҳазил қилди.

— Ҳа, нима, қойил қилмаяптими? Қойил қилиб чуқурларни тўлдириб қўйган ким? Ё у ҳам араваси блан отига қанот боғласинми, сиз ҳам дейман, қаноти бўлмаса қаноатланмайдиган бўлиб қолибсиз...

— Менга қара ука, — деб тапга аралашди 8-нчи бригада бошлиғи Тақабойака, — илгари қишлоқдан эшак миниб бозорга борсанг ҳам жон кошки эди, энди машинада боргунча ичинг пишиб кетади. Нимага? Талаб бошқа, талаб... Мана мисол, илгари пахтани қанақа эксак, экаберар эдик. Бу йил МТСнинг бош инженери Народнийдан та'лим олмасангиз, чигитни қийшиқ экиб, ишнинг «кўзини» чиқариб қўясиз.

— Рост, — деди унинг ёнидаги киши, — ҳозир та'лим олмаган киши панд ейди. Машинада бажариладиган ишни яна кетман блан қилади.

— Шунинг учун айтаман-да, — деб бригада бошлиғи сўзида давом этди, — энди пахтада ишлаш учун билим ҳам керак, тажриба ҳам керак.

Суҳбат тобора қизийди. Суҳбатда кишилардаги зўр ҳавас, янгиликка интилиш, пахтадан мўл ҳосил етиштириш орзулари намоён бўлади. Шу туфайли улар кўкламга тайёргарлик кўришда ҳарбир қулай фурсатдан фойдаланмоқдалар. Улар кўклам туйғуси блан яшаб, баҳор наш'асини сурмоқдалар, пахтадан мўл ҳосил етиштириш тўғрисида халқ, Ватан олдидаги олижаноб мажбуриятларини уддасидан чиқиш учун курашмоқдалар.

Катта ҳавас, зўр ишонч, ғайрат блан ишга бел боғлаган Сирдар'ё районидаги «XIX партс'езд» колхозининг а'золари 1955 йилда пахта майдонини 70 гектар кенгайтирдилар. Колхоздаги 670 гектар пахта майдонининг ҳаммаси ҳайдалди. 320 гектар ерга 60х60, 60х45 ва 45х45 схемаси блан чигит экиш учун ерлар ажратилди ва текисланди. 563 тонна минерал ўғит ташиб олинди. Далага 300 тонна маҳаллий ўғит чиқарилди. 320 кубометр ариқ-зовурлар тозаланди. 308 гектар ернинг шўри ювилиб, план ошириб бажарилди. Уруғлик чигит ташиб келтирилди. Йигирмалаб сеялкачилар МТСга бориб янги усулда чигит экиш техникасини ўрганиб олдилар. Ҳозир бу колхоз а'золари гектарларнинг тўлалиги учун курашмоқдалар. Ер ўртасидаги «чипта ямоқлар» ни йўқотмоқдалар.

БУГУНГИ МАШҒУЛОТ—ЭРТАНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Узоқлардан трактор моторларининг салобатли гуруллаган овози эшитилади. Бу овозлар кишига аллақандай ҳузур бағишлайди. Колхозчилар бу овозларни эшитар эканлар, «бизнинг гулдогимиз», деб қўядилар. Чунки бу овозлар ҳар тонгда кишиларни меҳнатга чорлагандек, қишлоқ бўйлаб тараннум қилади. Далалардаги кўпдан бери ҳукмрон бўлган жимликни қувиб юборади. Ҳаммани — ҳаммани ишга чарлайди.

Мана бугун яна шу таниш овозлар узоқ—узоқларга тарқатиб кетди. Биринчи бўлиб ҳаракатга келган Изахор Насибуллаев тракторининг овозлари эшитилади. И. Шаҳраев трактори Насибуллаев орқасидан изма-из бормоқда. Ҳайдаш учун жуда қулай бўлиб қолган ерлар трактор ўтиши блан уқаланиб, яна жой-жойига тушмоқда.

Морозов бригадаси ҳозир МТС коллективининг қувончи ва фахри. Бу бригада 2 та ДТ—54, битта «НАТИ» ҳайдов тракторини, 11 та «универсал»ни биринчи бўлиб ремонтдан чиқарди. 10 та тракторни 60 сантиметрли, бир «универсал»ни 45х45 сантиметрли қаторларда ишлаш учун мослаштириб қўйди. Чигит экишга қатнашмайдиган 3 «универсал»га культиватор осилди.

Морозовчиларнинг ғалабаси бугина эмас. Улар бир йил давомида планга мувофиқ 742 гектар ер ҳайдашлари лозим. Аммо улар 1 марттача йиллик ер ҳайдаш планини ошириб бажардилар.

Шу кунларда МТСда ҳаёт қайнайди. Эртадан-кечгача ҳаракат тинмайди. МТС директори Али Аҳмедович Аҳмедовнинг ҳам, бош инженер Юрий Михайлович Народнийни ҳам қўли-қўлига тегмайди. 98 та тракторни, 65 та сеялкани ва бошқа механизмларни торқаторларда ишлаш учун мослаштириш осон иш эмас, албатта. Бу оғир, лекин шарафли вазифани бажаришда бутун коллектив тер тўкиб меҳнат қилмоқда.

— Одамларимиз фидокор, уларнинг қандай жон куйдириб ишлашларини кўрсангиз... Оғиримизни енгил қилаётган азаматлар шулар. Шуларга балли, —дейди МТС директори Али Аҳмедов. У, слесарь В. Мицкин, П. Ткачев, Г. Юматов, трактор бригадасининг бошлиқларидан И. Лукошенко, В. Лисенко ўртоқларнинг номларини зўр фахр блан тилга олди ва: «Булар бизнинг қувончимиз», деб қўшиб қўйди.

МТС идораси блан устахонаси ўртасидаги кенг майдонда кишилар кўп. Бош инженернинг машинаси шу ерга келиб тўхтайди. У, машинадан тушиши блан Ворошилов номли колхоздан келган сеялкачилар, тракторчилар уни қуршаб олади.

— Ҳорманг, Юрий Михайлович, — деб ҳол-аҳвол сўрайди колхоз агрономи Қидирбоев.

Юрий Михайлович ҳам ҳол-аҳвол сўрашгач, «йиғилдиларингми?» деб сўрайди. Шу пайт МТС устахонасидан чиққан сеялка тиркалган трактор буларнинг олдига келиб тўхтайди. Колхозчилар инженер кабинети ёнидаги хонадан катта ғалтакка ўралган симни, икки метр чамасидаги темир қозиқларни ва бошқа асбобларни олиб чиқадилар. Юрий Михайлович машғулотни бошлайди, агроном Қидирбоев унга ёрдам беради. 18 сеялкачи, 3 тракторчи инженернинг янги усулда чигит экиш тўғрисидаги сўзларини диққат блан тинглайди. Олдин тингловчилар инженер айтгандай, уялаб чигит экиш учун қандай қилиб сим тортиш кераклигини ўзлари қилиб кўрдилар. То трактор юргунча нималар қилиш лозимлигини билиб олгач, сеялкага чигит солиб, экишга киришдилар.

— Ўртоқ инженер, сиз, ерни чап томонидан экамиз, деб айтдингиз. Нима учун ўнг томонидан эмас? — деб сўрайди сеялкачи Норқулов.

— Чунки, — деб жавоб беради инженер, — тракторнинг экиш аппарати ўнг томонида-да.

— Бир гектар ерга чигит экиш учун неча марта сим тортиш керак? — сўрайди М. Эшматов.

— 20 марта.

Колхозчи-сеялкачилар машғулотда кўп савол берадилар. Қизиқиб кетиб вақтнинг қандай ўтганини ҳам билмайдилар.

Инженер амалий машғулотдан кейин уларни тўплаб яна нималарнидир тушунтира ва уларга савол берабошлайди. М. Эшматов, Т. Норқулов, В. Гасанов каби ўртоқлар инженернинг саволларига дадил жавоб берадилр.

Бу дарсхонада ҳар кунги машғулот шундай қизиқарли ўтади. Ҳозиргача бу ерда агроном, бригада механиклари, тракторчилар, сеялкачилардан 200 га яқин киши машғулотга қатнашди. Улар янги, прогрессив методни жорий қилиш учун шундай ҳаракат қилмоқдалар. Баҳорнинг янги наш'асини сурмоқдалар.

Бугун яна ҳаво очиқ. Баҳор тонги отиб, баҳор нафаси келаётир. Ижодий меҳнатда танилган, ҳамиша нормаларини ошириб бажаришга одатланиб қолган азамат қиз-йигитлар, механизаторлар тонготарда далага томон йўл олмоқдалар. Яна баҳор лавҳалари намоён бўлади, яна баҳор наш'алари кўнгилларни обод қилади.

Босит ХАЛИЛОВ.

СССР Олий Совети Президиумида

СССР Олий Совети Президиуми СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. А. Булганиннинг тақдимига мувофиқ, ўз қарори блан ўртоқ Г. Ф. Александровчи Маданият министрлигига раҳбарликни та'минламаганлиги учун СССР Маданият министри вазифасидан озод қилди.

Президиум ўртоқ Н. А. Михайловни СССР Маданият министри қилиб тайинлади ва уни СССРнинг Польша Халқ Республикасидаги элчиси вазифасидан озод қилди.

СССР Ташқи Ишлар министрлигида

Москва Кенгашининг қарорлари муносабати блан консультациялар

Кейинги вақтда Совет Иттифоқи Польша Халқ Республикаси, Чехословакия Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Румыния Халқ Республикаси, Болгария Халқ Республикаси ва Албания Халқ Республикаси ҳукуматлари ўртасида Европа мамлакатларининг Европада тинчликни ва хавфсизликни та'минлаш юзасидан бўлиб ўтган Москва Кенгашининг қарорларига мувофиқ, Москва Кенгашида қатнашган саккиз мамлакат ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамлашиш тўғрисида Шартнома тузиш юзасидан консультациялар бўлиб ўтди.

Бу консультациялар вақтида бундай Шартноманинг принциплари ҳақида ва Париж битимлари ратификация қилинган тақдирда, бу давлатларнинг хавфсизлигини та'минлаш мақсадида ҳамда Европада тинчликни сақлаш манфаатларини кўзда тутиб, бу Шартномада қатнашучи давлатларнинг бирлашган қўмондонлигини ташкил қилиш ҳақида мазкур мамлакатлар ҳукуматларининг қарашлари тамомила бирхил эканлиги аниқланди.

Саккиз мамлакат ҳукуматларининг консультацияларида Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ҳам қатнашди. Хитой Халқ Республикаси ҳукумати белгиланган тадбирларга тамомила қўшилганлигини билдирди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Қишлоқ коммунистларининг ўқувига э'тибор кучайтирилсин

Коммунист ўртоқ Цой Павел «Северний маяк» колхози партия ташкилоти ҳузуридаги партия ўқуви тўгарагида 6 йилдан бери пропагандистлик қилмоқда.

Ўқув йили бошлангандан буён бу тўгаракда машғулотлар системали ўтиб турипти. Пропагандист ўтиладиган темани баён қилишдан аввал уни ҳартарафлама чуқур ўрганиб чиқади ва машғулотга пухта тайёрлик кўради. У, ўз машғулотларида маҳаллий фактлардан фойдаланади, халқ хўжалигининг барча тормоқларини ривожлантириш юзасидан партия ва ҳукуматимиз томонидан амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида кўплаб мисоллар келтиради.

Пропагандист ўртоқ Цой Павелнинг яхши хислатларидан яна бири шуки, у, тингловчиларнинг мустақил ўқишига алоҳида э'тибор беради. Бу эса тингловчиларнинг мас'улиятини оширади ва уларни қўшимча адабиётлардан мустақил фойдаланишга ўргатади. Тўгаракка қатнашаётган 15 тингловчининг ҳаммаси машғулотларга актив қатнашади. Тўгаракнинг Пак Владимир, Цой Андрей каби кўпгина қатнашчилари ўтилган темаларни пухта ўзлаштириб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

«Полярная звезда» колхози партия ташкилоти ҳузуридаги КПСС тарихини ўрганиш тўгарагида ҳам машғулотлар мунтазам ўтиб турипти. Пропагандист ўртоқ Нам С. Е. тўгаракда машғулотларнинг юксак савияда ўтишига эришмоқда. Колхоз партия ташкилоти ўз йиғилишида партия маорифи шохобчаларида ўқишнинг бориши тўғрисидаги масалани алоҳида муҳокама қилди.

Лекин районда партия маорифининг ҳамма шохобчаларида ҳам ўқиш яхши ташкил қилинган, деб бўлмайди. Айрим партия ташкилотлари коммунистлар, комсомоллар ва партиясиз активларнинг назарий-сиёсий билимларини ошириш ишига етарли э'тибор бермай келмоқдалар. Кўпгина сиёсий мактаб ва тўгаракларда ўқиш яхши йўлга қўйилмаган. Масалан, Будённий номли колхоз партия ташкилоти ҳузурида ташкил қилинган КПСС тарихини ўрганиш тўгарагига тингловчилар танлашда расмиятчиликка йўл қўйилди, ўқувчиларнинг билим даражаси ҳисобга олинмади ва ихтиёрийлик принципига амал қилинмади. Партия ташкилотининг секретари ўртоқ Пак тингловчиларнинг рўйхатини тузиш ва уни пропагандистнинг қўлига топшириш блан гўё ўзини бу мас'улиятли вазифани бажарган деб ҳис қилди. Шунинг учун ўқув йили бошлангандан бери тўгаракда машғулотлар паст савияда ўтаётир.

Тўгарак қатнашчиларининг айримлари ўтилган темаларни дуруст ўзлаштираолмаётган ҳолда, ба'зи ўртоқлар ма'лумотлари юқорироқ бўлгани учун ўқишнинг тўгарак усулидан қаноатланмаётирлар. Бу ҳол пропагандистнинг ишида катта қийинчилик туғдирмоқда.

«Коммунизм» колхозининг партия ташкилоти ҳисобида 20 дан ортиқ КПСС а'зоси ва кандидатлари бор. Комсомол ташкилоти ҳам каттагина кучга эга. Лекин партия ташкилоти ва унинг секретари ўртоқ М. Раҳимов партия маорифи шохобчаларининг иши блан қизиқмайди. У, тўгаракда машғулотларнинг ғоявий-сиёсий жиҳатдан юксак даражада ўтишини та'минламаётир.

Бу партия ташкилоти ҳузурида КПСС тарихини ўрганиш тўгараги бор. Айрим ҳолларда тўгарак машғулотлари ўтмай қолади. Ўқув йили бошлангандан бери 8 марта машғулот бўлмади. Бунинг устига тингловчиларнинг кўпчилиги машғулотларга қатнашмайди.

Партия маорифи масаласи партия йиғилишида бирор марта муҳокама қилингани йўқ. Партия ташкилотининг секретари ўртоқ М. Раҳимов бошқа ишлар блан бандлигини рўкач қилиб коммунистларнинг назарий-сиёсий билимларини оширишдек муҳим вазифасини унутиб қўймоқда. Яқинда ўтказилган машғулотга тингловчилар йиғилмади. Пропагандист ўртоқ Асқархўжаев эса уч киши блан нари-дан-бери «машғулот» ўтказди-да кетаверди. Бундай аҳволлар тез-тез бўлиб туради. Райондаги Жданов номли ва Ленин номли колхозларда ҳам партия маорифи шохобчаларида машғулотлар дуруст бораётир, деб бўлмайди.

Ўртасарой районида партия маорифи шохобчаларига 200 дан кўпроқ коммунист ва комсомол а'золари, партиясиз активлар тортилган. Район партия комитети ва унинг пропаганда ва агитация бўлими (мудири ўртоқ Б. Ким) коммунистларнинг ва ўз сиёсий билимини ошираётган бошқа ходимларнинг ўқувини яхши ташкил қилиши, тўгаракларда машғулотларнинг юксак савияда системали ўтишини та'минлаши ҳамда тажрибали пропагандистларнинг иш намуналарини оммалаштириши лозим.

Т. ОРИПОВ.

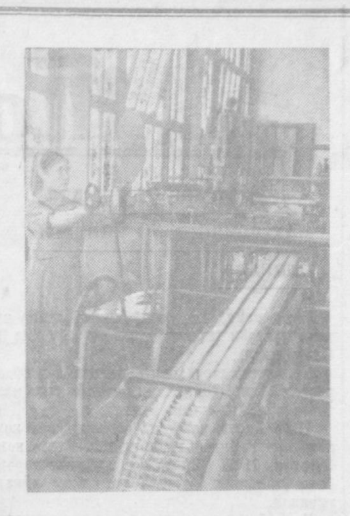

Тошкент қоғоз фабрикаси йилдан-йилга янги техника блан тобора кўп ускуналанмоқда. Яқинда конверт цехида 3 та янги машина ўрнатилди. Бу машиналарнинг ҳарбири бир сменада 30 минг дона конверт ишлаб чиқаради. **Суратда:** смена нормасини 130—135 процентдан бажариб келаётган ёш машинист **И. Хусанхўжаева** конверт ишлабчиқариш машинасини бошқармоқда.

Қ. Розиқов фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

Қисқа сатрларда

★ **Тошкент** район соғлиқни сақлаш бўлими ҳузурида боқча мудирларини қайта тайёрлаш бир ойлик курси очилди. Шурсга 40 га яқин киши қатнашмоқда. Булар учун «Болалардаги дизентерия касаллигининг олдини олиш», «Грипп касалига қарши кураш» ва бошқа темаларда лекциялар ўқилмоқда.

А. Абдумажидов.

★ **Чиноз** районидаги кўчма кино установкаси аҳолига яхши хизмат кўрсатмоқда. У райондаги Ворошилов номли, «Қизил Октябрь», «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозларининг а'золари ва марказий болалар уйининг ходимлари учун бирнеча янги кинофильмлар кўрсатди.

А. Ортиқов,
Б. Салтошев.

★ **Мирзачўл** район марказида бир йиллик зооветеринария курси ташкил этилди. Курсда 80 га яқин колхозчи ўқимоқда.

О. Тиловбердиев.

★ **Сталин** район маданият Уйида илмий-атеистик темаларда лекциялар тез-тез бўлиб турибди. Яқинда «Ҳаётнинг пайдо бўлиши», «Марсда ҳаёт борми?» деган темаларда лекциялар ўқилди. Лекциядан сўнг «Ҳаёт манба'лари», «Ой ва Марс» номли кинофильмлар кўрсатилди.

М. Мирзиаров.

★ **Бенобод** районидаги Ленин номли, Будённий номли колхозларда 16 хўжалик учун янги уй-жой бинолари қурилиб фойдаланишга топширилди. Шунингдек 1-нчи ва 3-нчи «Далварзин» совхозлари ишчиларига ҳам 11 та янги уй-жой биноси қуриб берилди.

А. Эҳсонов.

★ **Верхне-волински** районидаги Свердлов номли колхозда электр мотор ўрнатилиб, ишга туширилди. 200 дан ортиқ колхозчининг уйига электр точкалари ўрнатилиб берилди.

И. Каримов,
С. Тожибоев.

★ **Гулистон** район марказий кутубхонасида 32 мингдан ортиқ турли китоблар бор. Кутубхонага 20 хилдан кўпроқ газета ва журналлар келтирилиб турилади. Яқинда кутубхонага сиёсий, бадиий ва қишлоқ хўжалигига доир кўпгина янги китоблар сотиб олинди.

Т. Ортиқ.

Совет Иттифоқи Маршали Л. А. Говоров тобути ёнида

Атоқли саркардалардан бири, Совет Иттифоқи Маршали Леонид Александрович Говоров вафот этди. Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти жангчилари оғир мусибатга учради, бевақт ўлим муносабати блан совет халқи чуқур қайғуга тушди.

21 мартда Москва меҳнаткашлари марҳум блан видо'лашдилар. Союзлар уйининг Колонна зали мотам ичида. Хрусталь қандиллар қора тўр блан ўралган. Марҳумнинг жасади солинган тобут ўрнатилган баланд постамент кўмкўк пальмалар ва гуллар ичида. Тобут устига қора ленталар блан ўралган қизил бахмал байроқ эгиб қўйилган. Ҳамма жойда гулчамбарлар кўринмоқда. Тобут ёнида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советидан, СССР Олий Совети Президиумидан, СССР Мудофаа министрлигидан, КПСС Москва область комитети ва Москва шаҳар комитетларидан, меҳнаткашлар депутатлари Москва Советидан, ВЛКСМ Марказий Комитетидан, ҳарбий академиялар ва ҳарбий қисмлардан гулчамбарлар қўйилган.

Кундуз соат 11 да Колонна залига кириш учун эшиклар очилди. Қор босган кўчалар бўйлаб пойтахт меҳнаткашлари саркарда блан сўнгги марта видо'лашиш учун келмоқдалар. Булар орасида металлурглар ва машинасозлар, олимлар ва ёзучилар, тўқучилар ва уй-рўзғор ишларидаги аёллар, артистлар ва ўқитучилар, Совет Армиясининг Улуғ Ватан уруши вақтида Маршал Говоров раҳбарлигида жанг қилган жангчилари бор.

Тобут ёнида СССР Мудофаа Министри Совет Иттифоқи Маршали Г. К. Жуков, Ҳукумат комиссиясининг а'золари, Совет Иттифоқи маршаллари ва адмираллари: А. М. Василевский, И. С. Конев, В. Д. Соколовский, Н. Г. Кузнецов, П. Ф. Жигарев, С. К. Тимошенко, К. А. Мерецков, С. М. Будённий, С. С. Бирюзов, И. Х. Баграмян, К. С. Москаленко, А. И. Еременко, В. И. Чуйков, М. И. Неделин тобут ёнидаги фахрий қоровулда биринчи бўлиб турадилар.

Мамлакатимизнинг Қуролли Кучлари талантли саркардадан, Ватаннинг содиқ фарзандидан жудо бўлдилар. Леонид Александрович Говоров ўз умрининг 35 йилдан кўпроғини Совет Армиясини қуриш ва жонажон давлатнинг қудратини мустаҳкамлаш ишига, давлатнинг душманларига қарши фидокорона курашга бағишлади. У, бутун совет халқининг ҳурматига сазовор бўлган энг обрўйли ва севикли саркардалардан бири эди.

Маршал Говоров блан видо'лашиш учун келаётган москвалиларнинг сон-саноғи йўқ. Пойтахт меҳнаткашлари саркардага сўнгги ҳурматни изҳор қилиб, кетма-кет гулчамбарлар келтирмоқдалар. Говоров қўмондонлик қилган қўшинлар 1941—1942 йилларнинг қиш фаслида Москва ёнидаги жангда пойтахт остоналарини муваффақиятли равишда ҳимоя қилдилар, сўнгра, қарши ҳужумга ўтиб, Можайскни, Рузани ва Москва областидаги бошқа шаҳарларни озод қилдилар.

Москвалилар блан биргаликда Маршалнинг тобутига Ленинград меҳнаткашларининг вакиллари гулчамбар қўйдилар. 1942 йилда Ленинград фронтининг қўшинлари Говоров қўмондонлигида қаҳрамон шаҳарнинг блокадасини муваффақият блан туғатдилар ва сўнгра Карел бўйнида ва Прибалтикада душман галаларини тор-мор келтиришда қатнашдилар.

Фахрий қоровул ҳар уч минутда алмашиб туради. Ҳамма қўшин турларининг вакиллари фахрий қоровулда турмоқдалар. Улар орасида Улуғ Ватан урушининг ветеранлари — Маршал Говоров қўшинлари сафида шонли жанговар йўлни босиб ўтган кишилар бор.

Жангчилар блан биргаликда тобут ёнида Москва шаҳри ва областининг меҳнаткашлари — автозаводчилар, «Серп и молот» заводининг металлурглари, «Трёхгорка» тўқучилари, студентлар, ёзучилар, академиклар, колхозчилар, механизаторлар фахрий қоровулда турмоқдалар. Ҳамманинг чеҳрасида чуқур қайғу сезилиб турибди.

Мотам садолари янграйди. Тобут ёнидан кишилар оқим-оқим бўлиб ўтиб турмоқда. Катталар ва болалар ўтмоқда. Улар таниш ва азиз кишининг сиймосини эсда яхши сақлаб қолиш учун қадамларини секинлатиб, марҳумнинг чеҳрасига назар солмоқдалар. Марҳумнинг кўкрагида орденлар — саркарданинг Совет халқи олдидаги буюк хизматларини кўрсатучи белгилар ярқираб турибди. Маршал Говоров бешта Ленин ордени, «Победа» ордени блан ва кўпгина бошқа орденлар ҳамда медальлар блан мукофотланган. Унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган эди.

Гражданлар урушининг қаҳрамонлари Маршал тобути олдидан бошларини эгиб ўтмоқдалар. Л. А. Говоров ёш Совет республикасининг ғалабаси учун олиб борилган жангларда ана шу қаҳрамонлар блан ёнма-ён туриб жанг қилган эди.

Ҳарбий атташелар, Москвадаги бирқанча дипломатик ваколатхоналарининг бошлиқлари совет саркардасини ҳурматлайдилар. Улар тобут ёнига гулчамбарлар қўядилар.

Залдан суворовчилар, нахимовчилар, махсус мактабларнинг ўқучилари ўтадилар.

Соат 17 дан 40 минут ўтди. Коммунистик Партия ва Совет Ҳукуматининг раҳбарлари Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, В. М. Молотов, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, П. Н. Поспелов, М. А. Суслов, СССР Мудофаа Министри Г. К. Жуков фахрий қоровулда турадилар.

Пойтахт меҳнаткашлари Маршал Говоров тобути олдидан бирнеча соат давомида ўтиб турдилар. Соат 22 да Колонна залига кириш тўхтатилди. Дафн маросимини ташкил этучи Ҳукумат Комиссияси а'золари, Маршал Говоровнинг дўстлари ва жанговар сафдошлари, унинг қариндошлари ва яқинлари постаментни ўраб оладилар. Марҳум блан видо'лашишнинг сўнгги минутлари ўтади. (ТАСС).

Рационализаторлар таклифини қўллаб-қувватлайлик

Темир йўл Тошкент бўлими Чирчиқ станциясининг тарозибони Тангабой Боймуродов составларга қишлоқ хўжалик машиналари ортиш процессини пухта ўрганиб, вагонларнинг кўтариш қувватидан ва юк жойлаштириш хажмидан кам фойдаланилаётир, деган хулосага келди. Одатда вагонларга юк ортишда ҳечқандай норма йўқ эди.

Ҳарбир платформанинг юк кўтариш қуввати 20 тонна бўлгани ҳолда, унга фақат 9 тонна юк ортилар эди. Боймуродов бу усулни ўзгартиш ва вагонларга имкони борича кўпроқ юк ортиш ҳақида ўйлайбошлади. У, кўп ўтмай машиналарни платформаларга зичлаб жойлаш методини ишлаб чиқди ва уни амалга оширди. Юк ортиш икки баравар ошди. Бу усулни кенг қўллаш МТС ва совхозларга қишлоқ хўжалик машиналарини етказиб беришни тезлаштирар, юзларча вагонларни бошқа юклар ортиш учун бўшатиб берар ва шу асосда давлатнинг жуда катта маблағини иқтисод қилиш имкониятини берар эди.

1954 йил 29 июльда темир йўл Тошкент бўлимининг техника бўлимида рационализатор Боймуродовнинг таклифи расмийлаштирилди.

Боймуродов юк ортишнинг янги усулини ишлаб чиқар экан, унинг методи бўлимнинг ҳамма станцияларида кенг қўлланилишини ва шу асосда давлатга жуда катта фойда етказилишини умид қилган эди. Аммо амалда бундай бўлиб чиқмади.

Орадан 7 ой ўтди. Боймуродовнинг усули бошқа станцияларда кенг қўлланиши уёқда турсун, ҳатто новатор ишлаётган Чирчиқ станциясида ҳам бу метод қўллаб-қувватланмади. «Чирчиксельмаш» заводи ишлаб чиқараётган қишлоқ хўжалик машиналари платформаларга яна илгаригидек, эски усулда ортилаберди. Станция раҳбарларининг янгиликка бепарво қараганлиги ва новаторлар таклифига нисбатан консерватив позицияда турганлиги натижасида илғор тарозибоннинг таклифи амалга ошмай қолди.

Илғор темирйўлчининг қимматли ташаббусига бундай нотўғри муносабатда бўлишнинг сабаби сўралганда, темир йўл Тошкент бўлими ва Бошқарма раҳбарлари юк ортишнинг янги усули юзасидан ҳали техник шароитлари ишлаб чиқилгани йўқ, деб жавоб берадилар. Ваҳоланки бу вазифани бажариш бўлим ва Бошқармадаги ўртоқларнинг зиммасига юкланган эди. Бу ерда юқори малакали инженерлар, техниклар бор. Улар новаторнинг таклифини атрофлича ўрганиб чиқишлари ва уни амалга ошириш учун зарур бўлган тадбирларни белгилашлари керак эди. Аммо Бошқарма раҳбарлари техника шароитларини ишлаб чиқиш министрликнинг вазифасидир, деб рационализаторга ёрдам беришдан ўзларини четга олмоқдалар.

Худди шунингдек темир йўлга қарашли кўпгина корхоналарда ва Бошқарманинг ўзида ҳам, новаторлар ва рационализаторларнинг таклифларига илтифотсизлик блан қаралмоқда. Бошқарма раҳбарлари таклиф авторларини янги муваффақият блан табриклайдилар, ба'зида эса пул мукофоти ҳам берадилар ва шу блан уларнинг таклифини эсдан чиқариб юборадилар.

Бўлим диспетчери ўртоқ Мироненконинг таклифининг тақдири ҳам худди шундай бўлди. У, бундан 3 йил илгари вагонларнинг бекор туриб қолишини камайтириш имкониятини берувчи янги схемани ишлаб чиқди. Бошқарма раҳбарлари уни табрикладилар ва пул мукофоти бердилар. Аммо бу таклифни амалга ошириш учун ҳечқандай иш қилмадилар. Бўлим бошлиғи ўртоқ Дмитриев шу ўтган йиллар ичида ўртоқ Мироненко таклифини амалга ошириш юзасидан бирқанча буйруқлар чиқарди. Новатор таклифи блан бўлимнинг партия бюроси ҳам шуғулланган бўлди. Ўртоқ Дмитриев ва партия бюросининг а'золари сўзда янгилик тарафдори эканликларини кўрсатиб, амалда эса унинг ғалабасини та'минлаш учун ҳичқандай иш қилмаётирлар.

Худди шундай аҳволни Тошкент тепловоз депосида ҳам кўриш мумкин. Ўртоқ Приходьконинг тепловозлар ремонтини яхшилаш юзасидан топширган таклифи узоқ вақтгача кўрилмай ётди. Новаторлар таклифига бюрократларча муносабатда бўлиш ҳолларини Бошқарманинг ўзида ҳам кўриш мумкин. Масалан, Чимкент паровоз-деповининг машинист-инструктори ўртоқ Нестеров таклифини ҳеч қандай сабабсиз локомотив хўжалиги службасининг старший инженери ўртоқ Якунин 3 ойгача жавобсиз ушлаб турди.

Темир йўл Тошкент бўлимида коллектив ўртасида рационализаторлик ва ихтиро'чилик ҳаракатларини ривожлантиришга етарли э'тибор берилмаётганлигини қуйидаги мисолларда ҳам кўриш мумкин. 1954 йилда ишчилар ўртасида рационализаторлик ҳаракатини ривожлантириш учун давлат 827 минг сўм маблағ ажратди. Бу маблағдан ўринли фойдаланилганда кўпгина таклифларни амалга ошириш мумкин эди. Аммо бу маблағнинг 500 минг сўми фойдаланилмай қолиб кетди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, бўлимда илғор тажрибаларни оммалаштиришга кам э'тибор берилмоқда. Техника бўлими темир йўлнинг илмий-техника жамияти блан биргаликда рационализаторлар таклифлари тўпламини нашр этишга жиддий э'тибор бермаётир. Ўтган йили 27 та информацион хатлар нашр этилган эди. Бу йил эса шу вақтгача битта ҳам хат нашр этилгани йўқ.

Темир йўл Бошқармаси техника бўлимининг ходимлари, жумладан ихтиро'чилик ва рационализаторлик ишлари бўйича бошлиқ старший инженер ўртоқ Петров ишчилардан кўплаб таклиф тушаётганлиги ҳақида гапиришни яхши кўради, аммо бу таклифларнинг кўпи амалга ошмай қолаётганлиги ҳақида ҳечнарса демайди.

Корхоналарда рационализаторлар сафининг кундан-кунга ўсаётганлиги совет кишиларининг янгиликка интилиши зўр эканлигини кўрсатучи мисолдир. Ҳарбир ишчи ишлабчиқаришни ихчамлаштиришга қаратилган бирор таклиф киритар экан, у, ўз меҳнат шароитини яхшилашнигина ўйламайди, балки даставвал, бутун коллективнинг меҳнат унумдорлигини ошириш ҳақида ўйлайди. Ўзи ишлаётган участканинг, қолаберса бутун корхонанинг ҳақиқий эгаси эканлигини сезиш ҳисси совет кишиларини янгидан-янги иш усулларини топиш ва уни ишлабчиқаришга жорий қилишга ундайди.

Рационализаторлар таклифини амалга ошириш — бешинчи бешйиллик планнинг муддатидан илгари бажарилишини та'минловчи муҳим фактордир. Тошкент темир йўлининг раҳбарлари (бошлиғи ўртоқ Қодиров) коллектив ўртасида рационализаторлик ҳаракатининг кенг қулоч ёйишини та'минлашлари, ишчилар томонидан яратилган ҳарбир янгиликни ўз вақтида амалга ошириш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўришлари керак.

С. ВЛАДИМИРОВ.

Янгийўл район колхозларидаги ўзаро жамоат ёрдам кассаларининг намунали иши

Колхозларнинг ўзаро жамоат ёрдами кассалари қариган ва меҳнат қобилиятини йўқотган колхозчиларга шунингдек, кўп болали оналар, ота-онасиз қолган болалар ва боқучисиз қолган оилаларга моддий-маиший ёрдам беришда катта аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1953 йил 8 октябрьдаги «Колхозчиларнинг ўзаро жамоат ёрдами кассалари ишларининг аҳволи тўғрисида» деб чиқарган қароридан сўнг республикамиздаги кўпгина колхозларда ўзаро жамоат ёрдами кассалари ташкил этилди.

Шу жумладан Тошкент область, Янгийўл районидаги 13 колхозда ўзаро жамоат ёрдами кассаси ташкил этилиб, ҳозирда улар муваффақиятли иш олиб бормоқдалар. Актив кишилардан ўзаро ёрдам кассасининг правлениеси сайланган. Правление ўз печатига, штампига, кредит счетларига эга. Натурал фондлар эса дон шаклида колхоз омборларида сақланади.

Янгийўл район, Калинин қишлоқ советидаги Ворошилов номли колхоз а'золарининг ўзаро жамоат ёрдами кассаси (касса правлениесининг раиси ўртоқ Муҳитдинов) 1954 йил давомида Улуғ Ватан уруши инвалидларига, меҳнат инвалидларига боқучисиз қолган оилаларга, ота-онасиз болаларга, беморларга ва айрим колхозчиларга 23.970 сўм пул ва 2252 килограмм гуруч, буғдой, ун, мош ва бошқа донлар блан моддий ёрдам кўрсатди. Шу жумладан ота-онасиз ўқучилар учун 6745 сўмлик пойафзал ва кийим-кечак олиб берилган ва уларнинг ўз вақтида мактабга қатнашлари, яхши баҳолар блан ўқишлари та'минланган. Ўртоқ Анорбой Ҳайдаров ва бошқа бирнеча колхоз ишлабчиқариши илғорлари 1954 йилда ўзаро жамоат ёрдами кассаси ҳисобидан Совет Иттифоқининг Марказий курортларида даволандилар. Ёрдам касса соғин сигир сотиб олиш учун колхоз а'золаридан Х. Мусажонов, А. Бобоев ва бошқа бирнеча ўртоқларга 1000—1200 сўмдан қарз берган. Кўпгина колхозчиларга қайтариб бериш шарти блан 24.800 сўм миқдорида ссуда берилган.

Бундан ташқари ўзаро жамоат ёрдами кассаси айрим кекса колхозчиларга ойлик пенсия тайинланган. Масалан, 90 ёшли колхоз а'зоси ўртоқ Бойдавлат Холиқов ҳар ойда ўзаро ёрдам кассасидан 90 сўмдан пул, 16 килограммдан дон олиб туради.

Ўзаро жамоат ёрдами кассасининг пул манба'лари қуйидагилардир. Колхозчиларнинг умумий мажлиси қарорига мувофиқ даромадни тақсимлаш вақтида колхоз ялпи маҳсулотидан келадиган бутун маблағнинг 1 проценти ўзаро ёрдам кассаси ҳисобига ўтказилади. А'золик ва а'зо бўлиб кириш бадали ҳисобидан бир йилда 1601 сўм пул тўпланди.

1955 йилнинг 1 январида кишиларга берилган ёрдамдан ташқари кассада 50 минг сўм пул ва 2250 килограмм ғалла қолган.

Ворошилов номли колхоз раиси ўртоқ А. Норматов колхозчиларнинг шикоят ва аризаларини муҳокама қилиб тегишли ёрдам кўрсатиш ишларида ўзаро жамоат ёрдами кассаси колхоз правлениесига катта ёрдам бераётганлигини та'кидлайди.

Куйбишев қишлоқ советидаги «Коммунизм» колхозида яшовчи Улуғ Ватан урушининг 1-нчи группа инвалиди ўртоқ И. Иброҳимов колхоздаги ўзаро жамоат ёрдами кассаси ёрдами блан уй-жой қуриб олди. Касса ўртоқ Иброҳимовга колхозчиларнинг ҳашарини уюштирди ҳамда 4500 сўм пул ва 300 килограмм дон ёрдам берди.

Шу каби колхоз умумий мажлисининг қарорига мувофиқ «Коммунизм» колхозини ташкил этган 70 яшар кекса колхоз а'зоси ўртоқ М. Мақсудхоновга ҳар ойда 400 сўмдан нафақа бериб туриладиган бўлди.

Янгийўл районидаги бошқа колхозларнинг ўзаро жамоат ёрдами кассалари ҳам худди шундай муваффақиятли иш олиб бормоқдалар.

Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга қаратилган тадбирларини амалга ошириш колхозлар ва колхозчиларнинг даромадларини янада ошириш, уларнинг моддий ва маданий даражасини яхшилаш имконини беради. Коллектив хўжалик даромади ўсиб бораётган ҳозирги шароитда қишлоқ хўжалик артельлари қишлоқ хўжалигининг Намунали Уставида кўрсатилганидек инвалидларга, кексаларга, вақтинча меҳнат қобилиятини йўқотган кишиларга, ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига ва ота-онасиз қолган болаларга ёрдам беришни бундан ҳам яхшилашлари мумкин.

Қишлоқ хўжалик артели а'золари ўзаро жамоат ёрдами кассаларининг аҳамиятига тушунабошладилар. Район социал-та'минот бўлими (мудири ўртоқ Искандарова) район босмахонасида ўзаро жамоат ёрдами кассалари ҳисобидан белгиланган шаклдаги а'золик дафтарчаларини бостириб, у блан касса а'золарини та'минлади, шунингдек Ўзбекистон ССР Социал та'минот министрлигининг 1954 йил 14 июльда «Колхозчиларнинг ўзаро жамоат ёрдами кассаларида жамоат ишларини юритиш тўғрисида» чиқарган инструкциялари ҳамда ҳужжат бланкалари блан та'минлади.

Шу блан бирга Янгийўл районидаги ўзаро жамоат ёрдами кассалари ишида айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. Колхозчиларнинг ҳаммаси халигача ўзаро жамоат ёрдами кассаси а'золигига тортилмаган. Масалан, Куйбишев қишлоқ советига қарашли «Коммунизм» колхозидаги ўзаро жамоат ёрдам касса 1953 йил 29 августда ташкил этилганига қарамасдан шу вақтгача колхозчиларнинг фақат 49,8 проценти ёрдам кассасига а'зо қилинган, холос.

Янгийўл район партия ва совет ташкилотларининг, колхоз раҳбарлари ва ўзаро жамоат ёрдами кассаси правлениеси раҳбарларининг вазифаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раиси ўртоқ Рашидовнинг барча меҳнаткашлар депутатлари область ва район Советлари ижроия комитетларига 1955 йил 18 январьда ёзган хатида кўрсатилганидек, ўзаро жамоат ёрдами кассаларини мустаҳкамлаш, ёрдам кассаларига колхозчиларни кўплаб жалб этиш ва энг муҳими ёрдам кассаларнинг ва уларнинг ревизия комиссиялари ишини жонлантириш блан боғлиқ бўлган масалаларни кенг муҳокама қилишдан иборатдир.

Колхозчиларнинг ўзаро жамоат ёрдами кассалари фаолиятини янада ошириш ва уларнинг ёрдам фондларини янада мустаҳкамлашда МТС ва район социал-та'минот бўлимларининг ташкилий ва амалий ёрдами катта аҳамиятга эга.

Агар ишчи, хизматчилар ўзларининг вақтинча иш қобилиятларини йўқотган пайтларида бюллетень блан социал страхование ҳисобидан ма'лум миқдорда ёрдам олсалар, колхозчилар эса бундай пайтларда ёрдамни ўзаро жамоат ёрдам кассаларидан оладилар.

Янгийўл районидаги ўзаро жамоат ёрдами кассаларининг намунали иши ўзаро ёрдам кассалари колхозчилар меҳнат унумини янада оширишга, республикамизда пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини янада ривожлантириш учун курашда колхоз ишлабчиқаришига ма'лум даражада та'сир кўрсатади ва қишлоқ меҳнаткашлари активлигини оширади.

Шунга эришмоқ керакки, областимизда ўзаро жамоат ёрдам кассалари ташкил этилмаган биронта ҳам колхоз қолмасин.

Ж. БУРХОНОВ.
Ўзбекистон ССР Социал та'минот министрининг ўринбосари.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Мендан кетгунча...“

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги саноат моллари бўлимининг бошлиғи ўртоқ Копанев газетамизнинг шу йил 2 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида чиққан мақоласида кенг исте'мол моллари ишлаб чиқарувчи кўпгина корхоналарнинг ишини танқид қилган эди.

Ўзбекистон ССР Кенг исте'мол саноат моллари министрлиги Узглавшвейпром бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Григорьевнинг редакцияга хабар қилишича, Тошкентдаги «Қизил тонг», Янгийўл шаҳаридаги тикув-пойафзал комбинатининг ишлари муҳокама қилинган ва уларда ишланган маҳсулотлар сифатининг пастлиги фактларда исботланган. Сифатсиз маҳсулот чиқарган кишиларга нисбатан ма'мурий чора кўрилган ва техника контроль бўлимларининг ишини яхшилаш тадбирлари белгиланган.

Янгийўл тикув-пойафзал комбинатида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ва корхонага техника ёрдами бериш учун Узглавшвейпром ишлабчиқариш-техника бўлимининг бошлиғи ўртоқ Ситковецкий бошлиқ мутахассислар группаси юборилган.

СССР Олий Совети делегациясининг Польшада бўлиши муносабати блан Варшавада митинг

ВАРШАВА, 22 март. (ТАСС). Кеча Варшавада СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси А. П. Волков бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси Польшада бўлганлиги муносабати блан Польша пойтахти меҳнаткашларининг митинги бўлди. Митингни Миллий фронт Варшава комитети ва Варшава халқ Совети президиуми ташкил қилди. Пойтахтнинг энг йирик спорт залида 5 мингдан кўпроқ ишчи, фан, маданият ва san'ат арбоблари, жамоатчилик вакиллари тўпланди. Митингга Польша бирлашган ишчи партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'золари, Польша Халқ Республикаси ҳукумати ва давлат кенгаши а'золари, сейм маршали Ян Дембовский, шунингдек СССРнинг Польшадаги элчиси Н. А. Михайлов келдилар.

Митингни Варшава рада народова раиси Ежи Альбрехт очди. У пойтахт меҳнаткашлари номидан СССР Олий Совети делегациясини қизғин табриклади.

Сўнгра Польша бирлашган ишчи партияси Марказий комитети Сиёсий бюроси а'золигига кандидат, олий та'лим министри Адам Рапацкий нутқ сўзлади.

Тинчлик ва халқимизнинг хавфсизлиги учун олиб борилаётган курашнинг жуда муҳим даврида СССР Олий Совети делегациясининг келиши, деди у, бу делегациянинг Польша Халқ Республикаси сеймида халқаро аҳволни муҳокама қилишда иштирок қилиши халқларимиз ўртасидаги бузилмас дўстликнинг яна бир яққол далилидир. Рапацкий қайд қилиб ўтдики, делегациянинг келиши тинчлик, халқлар ўртасида ҳамжиҳатлик ва хавфсизлик манфаатларини кўзда тутиб турли мамлакатларнинг парламентлари ўртасидаги ҳамкорликнинг конкрет намунасидир.

СССР Олий Совети делегациясининг а'зоси А. М Сафроновнинг нутқи самимий кутиб олинди. У СССР Олий Совети делегацияси номидан Польша пойтахти аҳолисига ва бутун қардош поляк халқига қизғин самимий салом топширди.

СССР Олий Советининг декларацияси, деди у, бутун ер юзидаги халқлар томонидан қизғин қўллаб-қувватлаб кутиб олинди. Польша Халқ Республикаси СССР Олий Советининг чақириғини биринчи бўлиб қабул қилган давлатлардан бири бўлди. Польша Халқ Республикаси сейми томонидан бундан бирнеча кун илгари қабул қилинган декларация, я'ни ташқи сиёсат тўғрисидаги декларация буни яққол кўрсатиб турипти.

Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси халқлари ўртасидаги бузилмас қардошлик дўстлиги, дўстлик, ўзаро ёрдамлашиш ва урушдан кейинги ҳамкорлик тўғрисидаги Совет-Польша шартномасида мустаҳкамланган ана шу қардошлик дўстлиги кундан-кунга мустаҳкамланиб ва гуллаб-яшнаб бормоқда. 21 апрельда бу шартноманинг 10 йиллиги нишонланади.

Биз, деб уқтириб ўтди А. М. Сафронов, — хурсандчилик блан дўстона кутиб олинганлигимиз учун поляк халқига, Польша Халқ Республикаси ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қиламиз. Биз бундай дўстона кутиб олинганлигимизга совет халқимизга бўлган дўстлик ва ҳурматнинг ифодаси деб баҳо берамиз.

СССР Олий Совети делегациясининг а'зоси М. П. Каунайте ва Варшава илғор ишчиси Я. Серафин ҳам митингда нутқ сўзладилар.

Митинг қатнашчилари ғоят баланд руҳ блан резолюция қабул қилдилар. Резолюцияда бундай дейилади:

Биз, Варшава аҳолиси, гитлерчилар вермахтининг тикланишига қарши, тинчликни қат'ий равишда ҳимоя қилиб чиқмоқдамиз. Бизнинг халқ Польшасини қуриш, унинг иқтисодий ва мудофаа қудратини ошириш соҳасида қилаётган ижодий, фидокорона меҳнатимиз тинчлик ишига ҳамда ўз Ватанимизнинг ҳам, Европадаги бошқа халқларнинг ҳам хавфсизлигини мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади. Биз Польша Халқ Республикаси сеймининг ташқи сиёсатимиз ҳақидаги декларациясини қўллаб-қувватламоқдамиз. Бу декларация халқлар ўртасида тинчликни ва дўстликни мустаҳкамлаш учун курашаётган халқимизнинг хоҳиш иродасини изҳор қилади.

Варшава аҳолиси Совет Иттифоқи халқларига пойтахтимизни озод қилганликлари учун, уни тиклашда кўрсатаётган қардошлик ёрдамлари учун, социалистик Польшани қуришда кун сайин бераётган олижаноб ёрдамлари учун ташаккур изҳор қилади.

СССР Олий Совети депутатлари, ўртоқлар, биз сизлардан сўраймизки, совет халқларига Варшава меҳнаткашларидан қардошлик саломини топширгайсиз ва умумий ишимизнинг ҳақ иш эканлигига, тинчлик ва социализмнинг узил-кесил ғалаба қилишига чуқур ишонганлигимизни билдиргайсиз.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИНИ ЎРТА ШАРҚ БЛОКИГА ЖАЛБ ҚИЛИШНИНГ ЯНГИ ПЛАНЛАРИ

ЛОНДОН, 21 март. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Қоҳирадан хабар беришича, Миср миллий раҳбарлик министри Салох Салим Миср, Сурия ва Саудия Арабистони вакилларининг араб мамлакатларининг янги ҳарбий ва иқтисодий ҳамкорлик ташкилоти тузиш проектини муҳокама қилмоқ учун 20 мартда чақирилмоқчи бўлган кенгаши «бирнеча кунга» кечиктирилганлигини айттан. Агентликнинг билдиришича, кенгашнинг кечиктирилганлиги Бағдодда Сурия блан Ироқ ўртасида эндигина тамом бўлган музокаралар блан боғликдир.

БАЙРУТ, 21 март. (ТАСС). 14-19 мартда Бағдодда Ироқ ҳукумати блан Сурия ташқи ишлар министри Холид Азим бошлиқ Сурия делегацияси ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокараларда Сурия ва Ироқ армиялари бош штабларининг бошлиқлари иштирок қилди.

Четэл матбуотининг ёзишича, Ироқ бош министри Нури Саид бу музокаралар вақтида Сурияни Туркия — Ироқ шартномасига қаршилик кўрсатишдан воз кечишга ва Сурия, Миср ҳамда Саудия Арабистони ўртасида Анқара-Бағдод ўқига қарши ҳарбий ва иқтисодий ҳамкорлик ташкилоти тузиш ҳақидаги битимни қайтадан кўриб чиқишга рози бўлишга мажбур этишни мақсад қилиб қўйган. Ироқ ҳукумати, жумладан, бу битимдан Туркия-Ироқ пактида иштирок қилиш, тузилмоқчи бўлган араб мамлакатлари ташкилотида а'зо бўлиб туришга бутунлай хилоф эканлиги ҳақидаги моддани чиқариб ташлатдиришга уринмоқда.

Музокаралар охирида Сурия-Ироқ ахбороти э'лон қилинди. Бу ахборотда Туркия-Ироқ пакти ҳақида ҳам, Сурия, Миср ва Саудия Арабистони ўртасида тузилган уч мамлакат битими ҳақида ҳам ҳеч нарса тилга олинмайди. Ахборотда, «Ироқнинг нуқтаи назарини яхши тушуниб олган Сурия делегацияси бу ҳақда ўз нуқтаи назари блан бирга Ироқнинг нуқтаи назарини Сурия ҳукуматига билдиради» дейилади холос.

Холид Азим 19 мартда Бағдоддан Сурияга қайтиб келгач, Дамашқда бироз бўлганидан кейин Байрутга жўнади, буерда кеча Ливан президенти, бош министри ва ташқи ишлар министри блан маслаҳатлашди. Музокаралар тамом бўлганидан кейин ахборот э'лон қилинди. Ахборотда айтилишича, Холид Азим Ливан ҳукуматига «Ироқ ҳукумати блан олиб борилган музокараларнинг натижаларини баён қилиб берган...»

Хабардор доираларнинг еслатиб ўтишича, Англия ташқи ишлар министри Иден Ливанга келиб кетганидан кейин Ливан ҳукумати ўзига воситачилик ролини олиб, Сурия ҳукуматини Ироқ ҳукумати блан яқинлаштириш йўлиня тутабошлаган.

ПАРИЖ, 21 март. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги мухбирининг Қоҳирадан берган хабарига қараганда, Миср миллий раҳбарлик министри Салох Салим матбуот конференциясида қилган баёнотида Сурия-Ироқ музокараларига ва Туркия-Ироқ пактига тўхталган.

Салимнинг баёнотидан ма'лум бўлишича, Миср ҳукумати Сурия ҳукумат делегациясининг Бағдодга бориши қандай мақсадларни кўзда тутганлиги ҳақида ва Сурия ташқи ишлар министри Холид Азимнинг Ироқ ҳукумати блан олиб борган музокаралари вақтида ўртага қўйган ба'зи таклифлари ҳақида хабардор қилинган. Жумладан, Салим «Миср Туркия-Ироқ пактини танишга тайёр, лекин бунинг учун Туркия блан Ироқ ҳам Миср, Сурия ва Саудия Арабистони ўртасида тузиладиган янги иттифоқни танишлари шарт» деган. Шу блан бирга, Салим Миср ҳукуматининг бундан илгари қилган баёнотлари ҳақида ҳечнима айтмаган, бу баёнотларда Туркия-Ироқ пакти «араб мамлакатларига зимдан урилган зарба» деб, «арабларнинг бирлигини бузишга уриниш» ва ҳоказо деб та'рифланган эди. Салим «ҳар иккала пакт бирмунча вақт давомида параллел равишда давом этиши мумкин» деган.

Ливан ва Сурияда агрессив Туркия-Ироқ пактига қарши норозиликлар

БАЙРУТ, 21 март. (ТАСС). «Телеграф» газетасининг хабар беришича, Ливан митрополитлари диний арбобларнинг ва диндорларнинг конференциясини чақириш имконияти ҳақида ўзаро музокаралар олиб бормоқдалар. Улар бу конференцияда Ироқ-Туркия ҳарбий пактини қоралаш ва Ливаннинг империалистик блокларда қатнашмаслигини талаб этиш ниятидадирлар.

БАЙРУТ, 21 март. (ТАСС). Суриядаги «Ассури алжадид» газетасининг хабарига қараганда, Хомс шаҳрининг медицина ходимлари ва адвокатлари Американинг Сурияни Ироқ-Туркия ҳарбий пактига қўшилишга мажбур этиш ниятида Сурияга таз'йиқ қилаётганига қарши қат'ий норозилик билдирганлар. Улар парламент раисига ва министрлар совети раисига баёнот юборганлар. Баёнотда айтилишича, Американинг таз'йиқи, жумладан АҚШ ҳукуматининг Сурия ҳукуматига нота топширганлиги мустақил Суриянинг сиёсатига аралашиш бўлиб, сурия халқининг ша'нига путур етказади. Ана шу нотанинг топширилиши ва таз'йиқ Сурияни империалистик уруш планларига бўйсундиришга урунишдир.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ПАРИЖ, 21 март. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Сайгондан хабар беради: диний мазҳаблар ассамблеяси (бу ассамблея «Бинь-ксюен», «Као-дай» ва «Хоа-хао» мазҳабларининг вакилларидан иборат, бу мазҳаблар ўз армияларига эгадир. — Редакция) бугун Жанубий Вьетнам министрлар совети раиси Нго Динь Дьемга ультиматум топширди. Ассамблея ўз ультиматумида беш кун муддат ичида миллий иттифоқ вакилларидан иборат янги ҳукумат тузишни талаб қилмоқда. x

ТУРКИЯ СУРИЯ ҲУКУМАТИНИ ҚЎРҚИТМОҚЧИ БЎЛИБ УРИНМОҚДА

ЛОНДОН, 21 март. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Анқарадан хабар беришича Туркия бош министри Мендерес 20 мартда Сурия элчиси Қосим Жазайрини ўзига чақириб, Суриянинг меморандумини унга қайтариб берган ва Сурия блан Туркия ўртасидаги муносабатлар «жиддий фазага» кирди деб билдирган.

Бу меморандум Туркиянинг нотасига жавоб эди. Бундан икки ҳафта илгари Туркия ҳукумати бу нотасида Суриянинг Туркия блан Ироқ ўртасида яқинда тузилган пактни қоралаганлигига қарши норозилик билдирган эди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИНИНГ СЕССИЯСИ

ПРАГА, 21 март. (ТАСС). Бугун Прагада Чехословакия Миллат мажлисининг сессияси очилди. Сессияга келган республика президенти А. Запотоцкий, бош министр Вильям Широкий, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий комитетининг биринчи секретари А. Новотний, Словакия Коммунистик партияси Марказий комитетининг биринчи секретари Карол Бацилек, Яромир Доланский, Алексей Чепичка, Вацлав Копецкий, Рудольф Барак ва ҳукуматнинг бошқа а'золари пайдо бўлганида депутатлар уларни самимий табриклаб кутиб олдилар.

Миллат мажлисининг йиғилишида меҳмон сифатида Совет Иттифоқининг элчиси М. П. Фирюбин, Хитой Халқ Республикасининг элчиси Цао Ин, шунингдек Чехословакиядаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошқа бошлиқлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Миллат мажлисининг раиси Зденек Фирлингер СССР Олий Советининг Декларациясига бағишлаб нутқ сўзлади.

Хитойда марксизм-ленинизм классиклари асарларининг нашр этилиши

ПЕКИН, 21 март. (ТАСС). «Народный Китай» журналининг хабар беришича, ўтган йили Хитой Халқ Республикасида марксизм-ленинизм классикларининг 34 асари жам'и 64 миллион 87 минг нусхада нашр этилган.

Бу йил халқ нашриёти Маркс, Энгельс, Ленин, Сталин асарларидан 32 тасини хитой тилига таржима қилиб босиб чиқаради. Маркснинг «Сиёсий иқтисод танқидига доир», Энгельснинг «Табиат диалектикаси» номли асарлари, «Маркс ва Энгельс дин тўғрисида» номли тўплам, Энгельснинг танланган ҳарбий асарлари, В. И. Лениннинг «Развёрстканы натурал солиқ блан алмаштириш ҳақида доклад» китоби, шунингдек И. В. Сталин асарларининг учинчи томи сотилабошлади.

КХДРда Жаҳон Кенгаши Бюроси мурожаатига имзо тўплаш

ПХЕНЬЯН, 21 март. (ТАСС). Корея Марказий телеграф агентлиги хабар беради: Корея Халқ-Демократик Республикасида Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюроси Вена сессиясининг ядро қуролини тақиқлаш тўғрисидаги мурожаатига имзо тўплаш кампанияси кенгайиб бормоқда.

Хванхэ вилоятининг жанубий қисмидаги озод қилинган районларнинг деҳқонлари, Бэкду районининг дарахт кесувчилари, Бэкму даштларининг қўй боқувчилари, Сулхун ГЭСининг ишчилари, Кусен тўқимачилик фабрикасининг ва республикадаги бошқа кўпгина саноат корхоналарининг ишчилари атом қуролини тақиқлаш ҳақидаги талабномага активлик блан қўл қўймоқдалар.

Албания далаларида техника экинлари

ТИРАНА, 20 март. (ТАСС). Албанияда техника экинлари экилабошлади.

Урушдан кейинги йилларда мамлакатда техника экинлари кўп экилмоқда. Албания озод қилинишидан илгари фақат тамаки, зиғир ва конопля етиштирилар эди. Ҳозирги вақтда қанд лавлаги, кунгабоқар, беда, арахис ҳам етиштирилмоқда. Пахта энг муҳим техника экини бўлиб қолди. Техника экинлари майдони ўтган йили 1938 йилдагига нисбатан 12 баравардан зиёд ортди.

Бу йил қанд лавлаги майдонлари 1954 йилдагига нисбатан 20 процент, тамаки майдонлари 12 процент ва пахта майдонлари 2,4 процент кенгайтирилади.

Пианиночиларнинг Фредерик Шопен номидаги V халқаро конкурси тантанали суратда ёпилди

ВАРШАВА, 21 март. (ТАСС). Кеча кечқурун Варшавада миллий филармония залида конкурс тантанали суратда ёпилди. Шу муносабат блан бўлган тантанада Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси Александр Завадский, Польша маршали Константин Рокоссовский, Польша бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг а'золари, Давлат кенгаши ва ҳукумат а'золари ҳозир бўлдилар. СССРнинг Польшадаги элчиси Н. А. Михайлов, Варшавадаги элчихона ва миссияларнинг бошлиқлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Ташкилот комитетининг раиси поляк ёзувчиси Ярослав Ивашкевич конкурсни ёпиб, конкурснинг дун'ёдаги ҳамма мамлакатларда музика маданиятини ва музика ижодини ривожлантириш учун ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини қайд қилиб ўтди.

ЮНЕСКО (Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг маориф, фан ва маданият масалалари блан шуғулланучи ташкилоти) вакили П. Лебар конкурснинг катта халқаро аҳамиятини уқтириб ўтди. Бу конкурс, деди у, халқаро ҳамкорлик намунасидир, бундай ҳамкорлик дун'ёнинг турли мамлакатларидаги халқлар ўртасида ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Конкурс ғолибларига мукофотлар топширилди.

Мажлис охирида катта концерт қўйиб берилди. Концертда пианиночиларнинг Фредерик Шопен номидаги V халқаро конкурсининг 10 лауреати қатнашди.

Тошкентда

Глиэр номидаги музика мактабининг 30 йиллиги олдидан

Глиэр номидаги республика болалар музика мактаби ташкил топганига бу йил 30 йил тўлади.

Бу мактаб дастлабки йилларда 4 синфдан иборат бўлиб, кейинчалик еттийиллик мактабга айлантирилган эди.

1936 йилда мактабга отоқли совет композитори Райнгольд Марицович Глиэр номи берилди, 1947 йилда эса Ҳукумат қарори блан ўнйиллик музика мактабига айлантирилди.

Мактаб консерваториялар учун миллий музика кадрлари етиштириб бермоқда.

Мактабда фортепиано, пианино, скрипка, виолончел, контробас ва духовой оркестр бўлимлари бор. Бу бўлимлардан ташқари мактабда яқиндан бери халқ чолғу асбоблари бўлими ҳам ишлайбошлади. Бу бўлимнинг вазифаси халқ чолғу асбобларининг моҳир ижрочилари ҳамда халқ чолғу асбоблари оркестрига раҳбарлик қилаолучи музикашунослар тайёрлаб беришдир.

Мактаб ўқувчилари ҳар йили халқ олдида ҳисобот концертлари қўйиб бериб туради. Ўқувчилар шу кунларда ўз мактабларининг шонли 30 йиллигига катта ҳисобот концерти тайёрламоқдалар.

Маданият ўчоқлари ходимларига ёрдам

Маданий метод кабинети қишлоқ маданият ўчоқларига методик ёрдамни кучайтириш, уларни зарур қўлланмалар блан та'минлаш мақсадида бирқанча тадбирларни амалга оширмоқда. Метод кабинети маданият ходимларининг иш тажрибаларини умумлаштирган дастлабки методик қўлланма нашр этди.

Ҳозир метод кабинети маданий-оқартув муассасалари ходимларининг район семинарлари учун материаллар тайёрлаш устида ишламоқда, шу блан бирга республикамиздаги энг яхши маданият ва истироҳат паркларининг иш тажрибалари ҳақида материал тайёрламоқда.

Асаларичилик ҳақида брошюра

Ўзбекистон Давлат нашриёти В. Д. Лайокнинг «Ўзбекистон илғор асаларичиларининг тажрибаси» номли брошюрасини босиб чиқарди.

Брошюрада Тошкент областидаги 10-нчи «Янгийўл» боғдорчилик совхозидаги Я. П. Бибик ва 9-нчи «Вревский» боғдорчилик совхозидаги Ф. К. Кутирлановларнинг тажрибалари ҳақида ҳикоя қилинади.

Бу китобчада Янгийўл район, Свердлов номли колхозда асални тез ва юқори сифатли тайёрлаш соҳасида олиб борилган ишлар ҳам кенг ёритилган.

Пойтахтда кўклам тараддуди

Республикамиз пойтахти — Тошкент бўйлаб кўклам нафаси баралла кезмоқда. Шу кунларда пойтахт ва бундаги районларнинг ободонлаштириш бўлимларида хизмат қилаётган агрономлар, боғбонлар ва гулчиларнинг ишлари серавж. Революция Сквери, Навоий номли театр олди, Қизил Майдонда, хуллас, гўзал шаҳримизнинг барча сквер ва паркларида клумб ва газонларни текислаш, уларга манзарали дарахт кўчатлари, кўпйиллик ва бирйиллик гуллар ўтқазиш ишлари тобора қизитилмоқда.

Бугун республикамиз пойтахтида баҳорги кўчат ўтқазиш традицион ҳафталиги бошланади. Пойтахтнинг янада кўкаламзорлаштиришда комсомол ёшлар, мактаб ўқувчилари, муассаса ва корхоналарнинг коллективлари актив иштирок этадилар. Ўнмингларча тошкентлилар гул ва кўчатлар ўтқазадилар.

Шаҳар гулчилик бўлими кўчат ўтқазиш ҳафталигига турли хил дарахтларнинг минг-минглаб кўчатларини тайёрлади.

Шредер номидаги боғ мевачилик институти шаҳарнинг кўча ва майдонларига ўтқазиш учун 5 минг туп сарв, заранг, акация ва бошқа манзарали дарахт кўчати, 3 минг туп смородина, анор, анжир, ток кўчати совға қилди. Жанубий Қозоғистондан Тошкентга 5 минг тупга яқин манзарали дарахтлар келтирилади.

Шаҳар оранжереялари кўча ва майдонларга ўтқазиш учун ярим миллион гилам нусха гуллар ва кўплаб виол, ромашка, компанул сингари бошқа хил гулларнинг илдизларини тайёрлаб берди.

Суратда: (чапда) агротехник **Ф. Қурамшина** ва гулларга қаровчи **А. Камахина** ўртоқлар Комсомол майдонида лола-гулларнинг униб чиқишини текшириб кўрмоқдалар. **В. Салов** фотоси.

Телевизия ҳаваскорлари

Ҳозир республикамиз пойтахтида марказий телевизия студияси қурилмоқда. Унинг биринчи навбати шу йил қуриб битказилади ва ишга туширилади. Ана шунда республикамиз меҳнаткашлари Тошкентда кўрсатиладиган томошаларни телевизия орқали ўз уйларида кўриш имкониятига эга бўладилар.

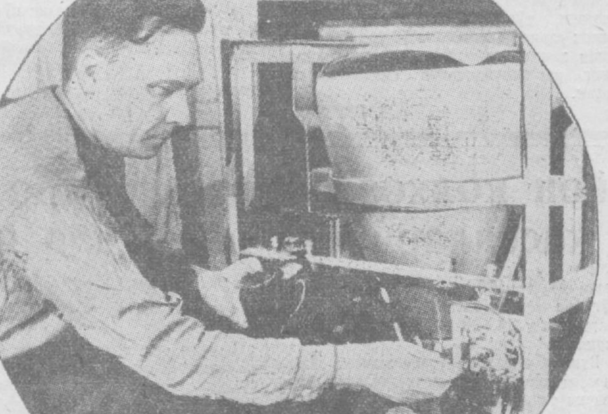

Шуни айтиш кераки, тошкентлилар ўртасида кўпгина телевизия энтузиастлари бор. 1953 йилдан бери ДОСААФнинг республика радиоклубида ҳаваскорларнинг телевизия секцияси ишлайбошлади. Бу секцияга ҳозир 60 киши қатнашмоқда. Секцияга инженер-техник ўртоқ Борис Геврасиевич Карпов раҳбарлик қилмоқда. У телевизорлар қуришда катта тажрибага эга.

Ўртоқ Карпов бундан саккиз йил илгари, Ленинградда яшаган вақтида Ленинград радиоклуби советининг а'зоси бўлиб ишлади. У мустақил равишда турли системадаги бирнеча телевизорларни тўплади. Тошкентга кўчиб келгач, у бўш вақтларида катта экранли телевизор монтаж қилиш устида иш олиб борди ва бу ишни охирига етказди. Ҳозир ўртоқ Б. Г. Карпов яшаб турган уйнинг томига Тошкентда биринчи марта телевизия приемнигининг антеннаси ўрнатилган.

Тошкент радиоклуби ҳузуридаги телевизия секциясида машғулотлар ғоят қизиқарли ва мазмунли ўтказилади. Унинг а'золари телевизия орқали олинадиган томошаларнинг равшан ва аниқ кўрсатилиши, қабул қилучи трубкалар, томошаларнинг қандай олиниши ва кўрсатилиши, турли системадаги телевизорлар тўғрисида лекциялар тинглайдилар ҳамда амалий машғулотлар ўтказадилар.

Ўтказилган машғулотлар ўзининг самарали натижаларини кўрсатмоқда. Телевизия назарияси курсини ўтиб бўлган бирқатор ҳаваскорлар ўз телевизорларини қуришга киришдилар. Шченников, Давликанов, Бондаренко ва бошқа ўртоқлар ана шулар жумласидандир. Қуриб битказилган аппаратлар эса ишга солинмоқда.

Ўртоқ Карпов ўзи ўқитучилик қилаётган меҳнат резервлари Қурилиши техникумида ҳам телевизия ҳаваскорлари тўгарагига раҳбарлик қилмоқда. Тўгарак а'золари техникум учун коллектив равишда телевизор қуришга киришдилар.

Борис Геврасиевич Карпов Тошкент телевизия ҳаваскорлари ўртасида катта ҳурмат қозонган. У ўзининг кўпгина бўш вақтларини улар блан консультациялар ўтказишга бағишлайди.

Суратда: ўртоқ Борис Геврасиевич **Карпов** ўз схемаси бўйича ишлаган 40 диаметр экранли телевизорни созлаш устида.

С. Чижиков фотоси.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/III да **Оғриқ тишлар**, 24/III да **Отелло**.

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ кинотеатрларида — янги бадиий фильм-кинокомедия **Йўлбарсларни ўргатучи**.

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — эрталаб соат 10 да венгер фильмлари: 23/III да **Каталина Кишнинг бахти**, 24, 25, 26/III да **Бахт шундай келади**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
23 ва 24 мартда
«АЖОЙИБ ТУШЛАР КЕЧАСИ» АТТРАКЦИОНИНИНГ
сўнгги кунлари
Томоша кеч соат 8 да бошланади.

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, Гилослик проезд, 32-нчи уйда туручи **Мўмин Мухсимович Охунжоновнинг** Тошкент область, Оржоникидзе район, Посира ялангочдаги Ленин номли колхоз, 212-нчи уйда туручи Ма'суда А'замовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Москва район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар қурилиш трестининг
ТЕМИР-БЕТОН БУЮМЛАР ВА КОНСТРУКЦИЯЛАР ЗАВОДИ
ҳамма ташкилотларга
ТАБИИЙ ШАҒАЛ, ЮВИЛГАН ШАҒАЛ, ЧАҚИРТОШ СОТАДИ
Пули перечисление тартибида тўланади.
Завод бухгалтериясига мурожаат қилинсин. Адрес: Қўйлиқ қишлоғи, Чирчиқ дар'ёсининг чап қирғоғи, Қўйлиқ кўпригидан 2 километрда.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор—36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136 Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва san'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 02280. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1397.